

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Pusei Metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskeltimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 40

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3971

SO. BOSTON, OCTOBER, SPALIŲ 4 D., 1944 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XXXIX

Rusai Išvijo Alijantų Atstovus Iš Bulgarijos

WASHINGTONAS REIKALAUJA IŠ MASKVOS PASIAIŠKINIMO

Anglų ir amerikiečių karininkų misijos buvo nuvykusios į paliaubų derybas Sofijoje

Si panedėli radijas paskelbė, kad Washingtono vyriausybė pareikalavo iš Maskvos pasiaiškinimo dėl Amerikos karininkų misijos iš Bulgarijos pašalinimo.

Anglų karininkų misija taip pat buvo bolševikų išvyta iš tenai.

Abidvi alijantų misijos buvo nuvykusios Bulgarijos sostinė Sofijon kelios savaitės atgal į paliaubų derybas.

Kaip žinia, rugsėjo 8 d. Bulgarija paprašė alijantų, kad jie nustatytų jai karo paliaubų sąlygas, nes ji jau

nebeorinti toliau kariauti.

Kadangi Bulgarija buvo paskelbusi karą tikrai Amerikai ir Anglijai, o su Sovietų Rusija palaikė draugingus santykius, todėl aišku, kad ir taiką daryti ji turėjo su Amerika ir Anglija. Tuo tikslu Amerikos ir Anglijos karo vadovybė nusiuntė Sofijon savo misiją.

Bet Bulgarijion tuo tarpu buvo jau inėjusi Rusijos bolševikų armija. Ir kaip tik alijantų misijos pasiekė Sofiją, rusų armijos vadas tuojau pareikalavo, kad per 24 valandas jos iš Bulgarijos pasisalinėtų.

Anglų ir amerikiečių misija išvažiavo Turkijon patį; bet anglai, matyt, nenorėjo šito įsakymo klausyti, nes bolševikai susodino juos į automobilius, nuvežė prie Turkijos sienos ir liepė eiti.

Šią savaitę Amerikos užsienio reikalų vedėjas Hull paaiškino spaudos atstovams Washingtone, kad paliaubų sąlygos Bulgarijai ir dabar da nėra nustatytos.

Tai taip Rusija elgiasi su alijantais, kurie ją aprėdo, maitina ir ginkluoja!

MAZOJO PLIENO TAISYKLĖ BUS SULAUZYTA

Mažojo Plieno Taisyklė yra tas saikas, kuriuo vadovaujantis nustatomos darbininkų algos. Ji pradėjo veikti pirm kelių metų, kada maisto produktai ir kitas nebuvo taip pabrangę. Nors mūsų vyriausybė yra uždėjusi kainoms lubas, bet jos vistiek kyla. Neseniai Amerikos Darbo Federacija ir CIO įteikė vyriausybei memorandumą, reikalaujant atmainų. Yra gandy, kad vyriausybė pasizadėjusi Mažojo Plieno Formulę padėti ir lentyną, taip, kad darbininkų algos būtų padidintos atitinkamai pragyvenimo pabrangimui.

Kai kurie spėja, kad Mažojo Plieno Formulė bus atmesta da šį rudenį, pirm rinkimų. Tai busias demokratų "strateginis šuvis", paleistas tam, kad gauti daugiau balsų.

Amerika Neteko 42,000 Orlaivių

Amerikos karo aviacijos vadas gen. Arnold šią savaitę pranešė, kad nuo Pearl Harbor dienos iki šiol Amerikos karo aviacija prarado apie 42,000 orlaivių, su kuriais žuvo apie 72,000 lakunų. Iš viso Amerikos armija iki šiol yra netekus 337,000 kareivių su viršum.

AMERIKIEČIAI NETEKO DA VIENOS BAZES KINIJOJ

Cunkino kiniečių vyriausybė praneša, kad amerikiečiai prarado Tančuko orlaivių bazę. Tai esanti jau ketvirta tokia amerikiečių papėdė, patekusi japonams.

Si nuotrauka parodo, kaip alijantų orlaiviai Olandijoje nuleidžia parašius kareivius ir amuniciją. Tie juodi taškai, kurie matosi ant žemės, tai sklandytuvai nusileidę su kareiviais. Kelius Olandijoje vokiečiai sunaikino arba užtvindė vandeniu, todėl alijantams tenka savo spēkas siuntinėti oru.

Naciai Suėda Musų Sviestą

Pereitos savaitės pabaigoje Bostone buvo sunku gauti sviesto. Prie krautuvių, kur parsiduoda pieniški daiktai, stovėjo ilgos moterų eilės laukdamos sviesto. Krautuvis davė tik po pusę svaro, bet ir tai visiems neužteko. Valdžia tuo tarpu paskelbė, kad šią savaitę perkant sviesto reikės atiduoti net 20 raudonųjų pointų (iki šiol buvo 16). Atidavęs tiek pointų už sviestą, žmogus negalės nusipirkti mėsos. Taip daroma tyčia, kad žmonės nepirktų sviesto. Tuo tarpu laikraščiai rašo, kad musų sviesta suėda naciai belaisviai. Jiems sviesto esą duodama "kiek tik jie nori."

Žymūs Naciai Traukiami Teisman

Londono žiniomis, Vokietijoj traukiami teisman stambūs naciai. Vienas jų esąs grafas Schwerin, Goeringo laikraščio "Nazional Zeitung" redaktorius, kuris buvęs prisidėjęs prie nepavykusio samokso užmušti Hitlerį. Antras kaltinamųjų esąs gen. Wagner, kuris atsisakęs fortifikuoti tulas Austrijos ir Bavarijos vietas, pasiteisindamas, kad neužsimoka Vokietijai toliau karą tęsti. Trečias kaltinamųjų esąs Dr. Gessler, buvęs Vokietijos ministris Weimaro respublikos metu. Jis nėra naciai.

SVEDAI MAITINS SUOMIJĄ

Office of War Information praneša, kad Švedija pasizadėjo duoti Suomijai maisto, tiek, kiek jai pristatydavo Vokietija, bet ta sąlyga, kad Suomija susitauktų su Rusija. Kaip žinia, ji jau susitaukė. Švedai maitins Suomiją iki pasibaigęs karas, kuomet maisto jai galės pristatyti Amerika.

Dabar finų policija daro kratas viešbučiuose ir jėšk k vokiečių karininkų. Visi vokiečių karininkai esą areštyjami, nes jiems buvo įsakyta išsinešti iš Suomijos iki 15 rugsėjo.

Reikalauš "Pacifiko Čarterio"

Stalinas varstojas jį kaip buožę prieš Angliją

Yra žinių, kad Maskva ruošiasi reikalauti "Pacifiko Čarterio," jeigu alijantai nenorės atsisądėti Atlanto Čarterio, kuris žada visoms tautoms laisvę, kurios buvo prarastos ar okupuotos per šį karą.

Dalykas yra toks, kad nežiurint labai išbubnyto anglų-rusų "draugingumo," ir Maskva ir Londonas "vėlinia mishijs." Anglai nepasitiki bolševikais, o bolševikai nepasitiki angliais. Jei tik įvyksias kiek rimtesnis nesusipratimas, Maskva tuoj užgiedosianti apie "Pacifiko Čarterį." Jis busias atkreiptas prieš Angliją, kurios vyriausybė nedaro jokių nuolaidų Indijos nacionalistams. Šitaip padariusi, Maskva tikisi gauti nacionalistų talkos, o anglams tai sudarytų naują galvosukį.

"Pacifiko Čarteris" turėtų tik vieną tikslą: kiek galint daugiau išsiderėti iš Anglijos. Maskva sakys: pripažinkite mums Pabaltį, nugarą dalį Lenkijos, Besarabiją ir Bukoviną, o priedais atiduokite musų įtakos sferon Balkanus, tada mes nereikalausim Pacifiko Čarterio.

TITO KOMUNISTAI ŽUDO SERBIJOS UKININKUS

Amerikos spaudoje pasirodė žinių, kad komunisto Tito vadovaujami "partizanai" Jugoslavijoj žudo Serbijos valstiečius, kurie priešingai bolševizmui ir remia generolą Michailovičą.

FINAI LUPA VOKIECIUS

Finai smarkūs kariai. Jie gerai išperė kailį Rusijos bolševikams, o dabar luna vokiečius, kurie atsisakė trauktis iš ju krašto. Iš Švedijos pranešama, kad šią savaitę finai paėmė vokiečių garnizoną Tornea mieste ir užėmė tą miestą. Finai taipgi užėmė dvi salas, kuriose buvo įsigūstie vokiečiai. Švedų žinios sako, kad finai dabar varo vokiečius 100 mylių bėgti.

Rusijos Frontas Užmigo

Nors Maskvos propagandininkai veda didelę riksmo "ofensyvą," Rusijos frontas tuo tarpu išrodo visai užmigus. Varšuvoje lenkai vis šaukiasi pagalbos, bet apie rusus nieko negirdėt, tartum jų ir buti Lenkijoj nebutų. O Maskvos rajdijas jau du mėnesiai atgal triubijo: "Varšuviečiai — prie ginklo! Raudonoji armija jau supa Varšuvą. Padėkit jai!" Kelios savaitės atgal Maskvos propagandininkai triubijo, kad raudonoji armija jau ima Rygą. Bet Ryga ir šiandien da neįimta. Nesimato rusų progreso nei Vengrijoj, nei kitur.

Varšuvos Armija Pasidavė

Si panedėli radijas paskelbė, kad Varšuvos požemio armija, po kelių savaičių kruvinoi ir nelygios kovos, pasidavė naciams. Sakoma, kad per tas kelias savaites Varšuvoj krito apie 250,000 lenkų. Nors alijantų orlaiviai stengėsi numesti lenkams ginklų ir amunicijos, bet dėl tolimos ir pavojingos kelionės daug pagalbos pristatyti negalėjo. Rusai neleidė savo žemėj net nusileisti alijantų lėktuvams, kurie gabeno varšuviečiams pagalbą.

KINIJOS ATSAKYMAS CHURCHILLUI

Churchill pakritikavo kiniečių armijos vadovybę, kad nežiurint tokios gausios paramos iš Amerikos, ji turėjo tokių didelių nepasisekimų paskutiniaisiais laikais. Kinijos valdžios atstovas ant to atsakė taip: "Tų reikmenų, kurių Kinija per visą laiką yra gavusi iš Amerikos, neužtektų palaikyti vieną anglų ar amerikiečių kovos diviziją per vieną savaitę."

NACIAI APLEIDO TRIS SALAS

Londonas praneša, kad Graikijos pakraštį naciai apleido 3 salas. Pradėjus vokiečių frontui Balkanuose smukti, jiems jau nebuvo prasmės tose salose laikytis.

Lietuvoj Verda Mirtina Kova Prieš Okupantus

ŽMONĖS GINASI NUO NACIŲ IR BOLSEVIKŲ

"Kol Amerika jus išlaisvins, mes išnaikinsim jus Amerikos ginklais," sako Stalino bernai

Amerikos Lietuvių Informacijų Centras New Yorke gavo iš Švedijos dar vieną radiogramą apie vėliausius įvykius Lietuvoje. Ji praneša štai ką:

"NKVD teroras Lietuvoje išsukė pasipriešinimą. Visur organizuojasi laisvės kovotojų būriai po Apsigyrimo Komiteto vadovybe.

"Šis Komitetas vadovauja taipgi ir politinei veiklai, pavaduodamas išvaikytąjį Vyriausį Išlaisvinimo Komitetą.

"Apsigyrimo Komitetas paskelbė kovą vokiečiams ir NKVD (bolševikų žvalgybai), bet ne prieš reguliarią Sovietų armiją. Būriai trukdo žmonių deportavimą, maisto ir gyvulių rekvizicijas.

"Rugsėjo mėnesį priešai

ANGLAI PERKA ARGENTINOS MĖSĄ, NE POLITIKĄ...

Amerikos vyriausybė yra nutraukusi ryšius su Argentina. Nesusipratimus išsukė Argentinos pronaciška politika. Mus vyriausybės departamentas viešai ir griežtai apkaltino Argentinos vyriausybę, kaip nacių talkininkę. Ją smerkė ir anglai, bet...

Dabar patirta, kad Anglijos vyriausybė Argentinoj perka daugybę mėsos. O kadangi anglams dabar sunku su sterlingais, jiems duoda anglai vis daugiau argentinams įsiskolina.

Amerikiečiai tuo nepatenkinti. Jie sako: mes norim suvaldyt savo palaidą sesutę Argentiną, o jūs ir mūsų "lend-lease" gamate, ir Argentinoj da graibstotės.

Anglai atsako: mes perkam Argentinos mėsą, o ne jos politiką; juk tai aišku!

Bet kur čia baigiasi mūsų biznis, ir kur prasideda politika, anglai nepasako.

Kavos Netruksta

Kainų administracija be reikalo nugąsdino žmones, kad kava vėl busianti racionuojama, nes jos jau pritruko. Šią žioplą pranešimą išblaškė Karo Mobilizacijos direktorius Byrnes, kuris paaiškino, kad Amerika turi kavos pakankamai trims mėnesiams, o tuo tarpu juk bus įvežta iš Brazilijos daugiau. Kai kainų administracija paskelbė, kad kavos jau nebus, moterys buvo pradėjusios pulkti krautuves. Mes jau ne sykį esam pastebėję, kad kainų administracija painiojasi savo reikaluose kaip viščių vokiečių frontui Balkanuose smukti. Nejaugi Amerikoj nėra išmintingesnių žmonių šitai įstaigai vesti?

buvo nugalėti Šiauliu, Panevėžiu, Ukmergės, Platelio ir Darbėnų apylinkėse. Paimta daug ginklų.

"Pabėgėliai praneša, kad liepos ir rugpjūčio laikotarpy žūdydami Lietuvos patriotus Vilniuje, Utenoje, Alytuje ir Ukmergėje, bolševikų žvalgybininkai gyrėsi Amerikos ginklais. Girdi: 'Kol Amerika ateis atsteigti jums nepriklausomą Lietuvą, mes Amerikos ginklais išnaikinsime visus separatistus, kurie nenori but po Sovietais.'

"Vėliau sovietininkai taip pat grasino Lietuvos patriotams Kaune. Kedainiuose ir Mariampolėje.

"Pranešama, kad Kaisedoryse bolševikai nužudė vyskupą Matulionį. Kunigai pasilieka Lietuvoje, nes toks yra Vatikano įsakymas.

"Is Plechavičiaus kareivių, kuriuos naciai buvo nusiuntę Suomijon, 108 vyrai pabėgo Švedijon.

"Patvirtinta žinia, kad Kaune vokiečiai susprogdė Vytauto Muziejų, Prisiškimo Bažnyčią, Universitetą, Klinikas, Lietuvos Banką, Žemės Banką, Prekybos Rumus ir Pienocentrą."

Čia tenka pastebėti, kad Lietuvos patriotai elgiasi taisyklingai. Reguliare rusų armijai, kuri kovoja su vokiečiais, jie nesipriešina. Jie ginasi tik nuo bolševikų žvalgybos, nuo politinės galvažudžių gaujos.

Reikia da pridurti, kad žinia apie vyskupo Matulionio nužudymą kol kas nėra patvirtinta. Todėl kol kas ją tenka imti tik kaip gaudą.

Pagaliau reikia pranešti, kad šiomis dienomis Washingtone lankėsi Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija kartu su kitais Pabaltio tautų atstovais. Ji buvo maloniai Valstybės Departamente priimta ir išklaudyta. Delegacija įteikė tam departamentui raštą su nurodymais, kokių baisy terorą prieš Pabaltio žmones varo vokiečių gestapininkai ir rusų čekistai. Washingtono valdininkai užtikrino delegaciją, kad Amerikos vyriausybė uoliai seka įvykius Pabaltio valstybės ir savo nusistatymo dėl tų valstybių nėra pakeitusi. Reikiša, ji stoja už jų nepriklausomybę.

CALAIS UOSTAS JAU PAIMTAS

Calais yra Francuzijos uostas, kur alijantai buvo apsupę vokiečius. Priešas gvnėsi kelias savaites labai atkakliai, nes Hitleris buvo įsakęs nepasiduoti kol bus gyvas bent vienas vokiečių kareivis. Tačiau uostas pasidavė su apie 5,000 gyvų vokiečių. Jie atsisakė toliau kariauti. Paimtas nelaisvėn ir vienas vokiečių komendantas. Iš Calais anelinkės vokiečiai bombardavo Angliją savo skraidomom bombom.

LA GUARDIA VAŽIUOS TVARKYTI ITALIJĄ

Laikraščiai praneša, kad prezidentas Rooseveltas pasakyres New Yorko majorą La Guardia važiuoti Italijon ir padaryti tenai tvarką, nes jis gabus administratorius. Išvykdamas į tas pareigas jis busias pakeltas į brigados generolus.

VALDŽIOS PLANAS KOVAI SU DŽIOVA

Per metus Jungt. Valstijose nuo džiovos miršta beveik 60,000 žmonių, todėl federalinė valdžia ruošiasi stoti su ta liga į kovą. Prezidentas Rooseveltas jau nėsirašė tam tikrą įstatymą, kuriuo einant Kongresas paskirsias \$10,000,000 džiovai naikinti.

APZVALGA

KRAVCENKO APIE RUSIJĄ IR AMERIKĄ

Kapitonas V. A. Kravčenko buvo Sovietų armijos inžinierius ir karštas Rusijos komunistų partijos veikėjas. Kaip ištikimas komunistas ir karininkas, jis buvo atsistąs Amerikon su užpirkimų komisija, kuri superka reikalingus rusų armijai dalykus.

Bet pamatęs kaip Amerikoje gyvena darbininkai, jisai nutraukė su ta komisija visus ryšius ir paskelbė, viešai, kad nuo šiol išsidažs komunizmu.

Dabar jisai davė "Cosmopolitan" magazinui visą eilę straipsnių, pavadintų bendra antrašte: "I Broke with Stalin's Russia." Tuose straipsniuose jisai pareiškia, kad jis nutraukia santykius su Stalino Rusija ne kokiais blogais sumetimais, bet vien sąžinės balsu klausydamas. Jis daro tati teisybės vardan ir tai su dideliu pavojum savo gyvybei, nes jisai žino, kaip misteriskai čia buvo nužudyti Stalino kritikai: gen. Krivickis, studentas Harte, raudonosios armijos kūrėjas Trockis, buvęs IWW organizatorius Carlo Tresca ir kiti.

Nežiurint visų pavojų ir biaučių šmeižtų iš komunistų pusės, kap. Kravčenko sakosi norįs pakelti uždangą ir parodyti Amerikos visuomenei tikrą Sovietų Rusijos vaizdą, kad žmonės čia netikėtų komunistų propagandai, buk Stalino diktatoroj darbininkai turi "rojaus" gyvenimą.

Jisai daro tarp Rusijos ir Amerikos šitokių palyginių, kaip juos atpasakoja "Draugas":

"Kodėl kapitalistinėje Amerikoje darbininkai yra gerai apsirengę, gerai maitinasi, kai Rusijoje, kuri 'nusikratė kapitalistų', po tiek metų įtempo darbo, vistiek darbininkai tebėra skarmaluose, bloguose butuose ir alkani?"

"Kodėl streikuojantieji darbininkai Amerikoje nėra nei šaudomi, nei į kalėjimus dedami, o Rusijoje taip daroma?"

"Amerikos darbininkai, kurie paveldavo ir darbą 21 minutę nėra sodinami kalėjime nei ištrečiami į priverčiamuosius darbus, o Rusijoje jie tik to susilaukia."

"Kodėl Amerikoje piliečiai gali kritikuoti savo vyriausybę ir jie niek nesibijo nutosti savo darbo ar buti ištrečiami?"

"Ka pamačiau Amerikoje, — rašo Kravčenko, — tas mane įtikino, kad ta asmens ir politinė laisvė, kuria džiaugiasi amerikiečiai, tas nebuvimas baimės, prievartos ir tokių šališkų neteisybių, o taipgi ta mediaginė gerovė kalba už Amerikos demokratiją ir prieš Sovietų režimą."

"Aš niekada nebūčiau nukirtęs ryšių su Stalino vyriausybe, jei aš bučiau pajutęs nors mažiausį Kremliaus diktatorių norą suteikti socialistinės valstybės žmonėms tas keturias laisves, kurių jie taip desperatiškai reikalauja."

Kap. Kravčenko dabar rašo, ar jau turi parašęs knygą apie Sovietų Rusiją. Ji busintai pavadinta "The Truth About Soviet Russia," ir netrukus išeisianti iš spaudos.

Komunistams bus darbo jį šmeižti.

"PUODAS KATILĄ VANOJA..."

"Puodas katilą vana, bet abudu lygiai suodini. Šita hetuvių patarlė šian-

dien labai tinka nacių-bolševikų propagandai. Maskvos propagandininkai šandien vokiečių kitaip nevadina, kaip "Hitlerio banditai, kriminalistai, bestijos" ir tam panašiai.

Lygiai tokiais pat dažais Hitlerio propagandininkai malevoja ir pačius bolševikus.

Stai keliatas ištraukų iš nacių atsisaukimo, kuris šių metų gegužės 24 d. buvo išleistas į Lietuvos žmones, kad jie neremtų besiantinančių rusų:

"Stalino bolševikų gaujos grumuoja šventiems Lietuvos laukams. Vokiečiai kareivis ko-voja greta jųsų narsių sunų už jųsų tautos laisvę. Ko Stalinas negali pasiekti ir niekad nepasieks fronte, to jis stengiasi pasiekti fronto užnugary. Tuo tikslu sabotarai ir kriminalistai yra atnešami orlaiviais ir nušėdžiami jųsų laukuose parašutais."

"Šitie kriminalistai ir sabotarai randa patamsio gaivalų, kurie slapstosi giriose ir pelkėse, ir kartu su jais daro niekšiškus pasikesinimų prieš jųsų gyvybę ir turtą."

"Lietuviai! Šitas kriminalistų kas parašutintinkų ir banditų darbas yra nukreiptas vien tik prieš jus! Pavojus grėsia jųsų moterims ir vaikams, jųsų namams ir nuosavybei. Ginkites prieš mirtiną priešą visomis savo jėgomis! Parodykit, kad esat verti savo sunų, kurie gina savo tėvynę fronte! Nieksas yra tas, kuris vengia kovos prieš tamsybės gaivalus; nieksas yra tas, kuris šandien leidžia laiką veltui; bet da didesnis nieksas yra toks žmogus, kuris sebrauja su Stalino kriminalistais..."

Toliau atsisaukimas mokina Lietuvos ukinkus, kaip tokius "banditus" reikia gaudyti ir naikinti; o jei kas negalėtų prie jų prieiti, tai tegul tuojau praneša artimiausiam vokiečių valdininkui, nes—

"Kas nutylės žinias apie bolševikus banditus, tas bus lygus jiems, ir tas bus už tai baudžiamas pagal karą įstatymus kaip banditų talkininkas."

Ir vokiečiai ištikrųjų žiauriai baudžia tuos, kurie koki nors būdu padeda rusams. Kaip praneša LAIC, Estijos sostinė Talline birželio 19 d. vokiečiai susaudė keturius estus — Alfredą Kaljuste, jo žmoną Floridą, Gemeindę Taelvą ir Augustą Soondrą — už tai kad jie priglaidė nusileidusius rusų parašutintinkus.

Taigi, jei tikėti Maskvos propagandai, tai vokiečiai yra "banditai" ir "bestijos"; o jei klausyti vokiečių, tai aršiausi "nieksai" ir "žmogžudžiai" yra Stalino bolševikų "gaujos."

O kaip čia senai visi jie bučiavosi ir džiaugėsi, kad jų sąjunga yra "krauju su-cementuota"!

BAISŪS DAIKTAI...

V. Tysliavienė "Vienybė"

je" rašo: "Sandaroj ir Amerikoje man bandoma priminti 'liežuvavimą' todėl, kad šioje skiltyje iškeliau eilę faktų, kuriuos tie laikraščiai labai norėtų nuslėpti."

"Tiesą pasakius, didesnių 'liežuvinkų', kaip pavyzdžiui, Vaidyla ir Laučka, dar nėra mačiusi. Tai hipokritai, kurie per savo laikraščius vienaip rašo, bet užkampiuose kitaip šneka."

Beveik tikra vaina! Gerai da, kad vien tik liežuviais.

FRANCUZIJA IR BELGIJA LAISVOS, O KAIP SU LIETUVA?

"Vienybė" teisingai pasitebi, kad—

"Šandien jau galima drąsiai sakyti, kad Pabaltijo tautų laisvei ir laimei kelia pastoją ne Vokietija, bet Rusija. Po dienos, kitos Hitlerio Vokietija bus sumusta. Iš Vokietijos pusės pavojaus Pabaltijo tautų aspiracijoms į laisvę nebus. Bet kaip bus su SSSR, kuri nenori nė girdėti apie Pabaltijo tautų nepriklausomybę?"

"Bolševikai, atėję į Lietuvą, suimnėja ir žudo lietuvius. Suimtieji žudomi arba vėl tremiami į Rusijos gilumą."

"Šandien jau džiaugiasi laisve prancuzai, belgai, italai. Net tokia mažutė kunigaikštystė, kaip Liuksemburgas išlaisvinta ir grąžinta į prieškarinę būklę. Ir tai yra todėl, kad tas tautas, tas valstybes laisvina angliai ir amerikiečiai."

Istikrųjų taip yra.

APIE TAUTININKUS IR JŲ BĖDAS

Mes jau minėjom "Keleivį", kad federalinė valdžia atėmė tautininkų fondui leidimą veikti. Bet tai da ne visos tautininkų bėdos. Tulas A. Girdžius rašo "Lietuvių Žiniose" kad ir visa tautininkų sąjunga, dėl jos fašistinių tendencijų, buvo priversta užsiregistruoti Washingtono kaip svetimai valstybei tarnaujanti grupė. Jis sako:

"Turime žinių, kad mūsų tautininkų grupė neturi pasitikėjimo Washingtono, valdžios sluoksniuose, dėl tendencijų pro-fašistinių tendencijų ir antidemokratiško nusistatymo, kurį ji, per eilę metų, skelbė savo spaudoje ir dabar dar nesulaukia nepakrikavusi demokratinės santvarkos. Clevelande plačiai kalbama, kad tautininkų Sąjunga buvo valdžios verčiama užsiregistruoti kaip užsieniui (ne Amerikai) dirbanti organizacija. Jiegiu tikrai taip yra, tai nei vienam amerikoniui nepatogu tai sąjungai priklausyti."

"Neseniai pats tos sąjungos pirmininkas P. Žiuris pasakojosi savo draugams Clevelande, kad valdžia darė tyrinėjimus tos sąjungos darbų ir jįs pats gavęs aiškintis dėl talpinamų 'Dirvoje', nesutinkančių su Amerikos valdžios politika, raštų."

O vis dėlto tie žmonės neturi sarmatos kabinėtis prie Amerikos Lietuvių Tarybos, kuri dirba naudingą darbą ir Lietuvai ir Amerikai.

Girdžius apgailestauja, kad tiems kenkėjams padeda ir kai kurie mūsų bizniečiai bei profesionalai. Jis sako:

"Jiegiu ne tu inteligentų ir biznierių parama, tai fašistuojančių tautininkų grupelė senai būtų bankrutėjusi."

"Gal būtų nelaimingas likimas tautininkų fondo, kuris didžiutaije kaip tik buvo išaugintas išleisomis tų mūsų pro-tautininkų profesionalų ir biznierių, atidarys jiems akis, kad jie eina klaidingai, Lietuvos vadavimo atžvilgiu, keliu."

"Kiekvienas bešališkai galvojantis žmogus šandien jau gali matyti, kad Smetonuko-Karplaus-Žiurio vadovaujama tautininkų grupė yra kliutimi rimtam Lietuvos vadavimui, kuri dirba Amerikos Lietuvių Taryba ir jos įsteigtos įstaigos."

"Tad kuriems galams kai kurie mūsų profesionalai ir biznierių dar tą grupę palaiko?"

"Jiegiu ta grupė neneša Lietuvos nuados, bet dar kenkia Lietuvos vadavimui ir savo fašistiskomis tendencijomis gadiną gerą Ketuvių vardą Amerikos valdžios akys, tai duokite progą tai grupei sunykti, kaip sunyko jų įsteigtas fondas."

NAUJAS AMERIKOS GINKLAS

Karo laukuose pasirodė naujas Amerikos karo pabuklas, kuriuo domisi visos pasaulis. Tai yra mašina prieš tankams naikinti. Čia ji matosi Italijos fronte, kur ji buvo pavartota vokiečių Gotikos Linijai pralaužti. Oficialiai ji yra vadinama "M-18."

Išmušė Valanda!

Apdenkime saviškius Lietuvoje. Jie mūsų pagalbos laukia

Lapkričio 5 d. pradėdamas ir iki lapkričio 20-tai tęsis vėjus nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms rubus ir avalynę Amerikoje rinkti — Clothing Campaign for Lithuania. Tai Amerikos valdžios užgirtas vienas būdų nukentėjusiems Lietuvai gelbėti. (Kurie galite surinktuosius rubus palaikyti iki lapkričio 1 d., vėjų galite pradėti kada jums patogiau.)

Nuo karo nukentėjusioms kitoms valstybėms tų tautų žmonės ir nuosirdžiai amerikiečiai ta kryptim jau senai veikia. BALF (Bendras Amerikos Lietuvių Fondas) tėra jauna šalpos įstaiga. Bet jai lemta atlikti didelį darbą. Norint prilygti jau senai veikiančioms kitų tautų šalpos įstaigoms, mums, lietuviams teks sunkokai padirbėti.

Darbas pradėdamas sparčiai vystyti. Tai visų lietuvių darbas. Visų grupių parama ir pagalba reikalinga. Dėl to bent dabar, išmušus valandą, kada Lietuvai reikia mūsų pagalbos, privalome jėgas sujungti ir dirbti bendrai. Lietuva kelis kartus matė aktualų karo frontą. Ir dabar Lietuvos žmonės yra karo ugnį. Mūsų senoji tėvynė, mūsų tėvų žemė, išnaikinta, jos žmonės išblaškyti. Jiems pagalba būtina!

Rinkime rubus Lietuvai dabar

Tuo reikalu ir atsisaukiamė į kolonijų veikėjas. Prašome organizuoti rubų Lietuvai rinkimą. Surinktuosius drabužius prašome laikyti savo parinktose patalpose iki lapkričio 1 d. Vėliau pranešime kur rubus išsiųsti ir pateiksime smulkias instrukcijas. Tuo laiku jau numatome turėti New York sandelį.

Nukentėjusiems Lietuvos gyventojams amerikiečiai nuosirdžiai ir dosniai gelbsti. Mūsų giminėms Lietuvoje jie pasiryžę teikti visokeriopą pagalbą. Mes, lietuvių kilmės amerikiečiai, tuo labiau privalome atjausti savuosius Lietuvoje, senojų

Ir ji nyksta. Paskutinė jos metinė konferencija, įvykusi Chicagoje birželio mėnesį, teturėjusi vos 11 atstovų nuo 3 kuopelių.

mūsų protėvių, tėvų žemelei, pilnoje kapų, vargo, ašarų ir kraujo... Ir daug galime gelbėti, jei suglausime jėgas, sukaupsime energiją, ne dalį, bet visą energiją bent vėjus laikui, kad musiškiečiai Lietuvoje pajustų pagalbą.

Kaip suorganizuoti rubų rinkliavą?

Greičiausias ir kitų išmėgintas būdas, organizuoti rubų rinkliavą toks: tuojau organizuoti grupes, skyrius ar narius. Pavieniai reikalaujame savo įtakos organizuoti kitataučius. Parapijų draugijos, klubai, kurie darbu užjaučia, gali skaitytis šios organizacijos skyriais. Svarbu organizuoti savo tautos žmones, bet ypatingai prašome pakviesti ir ne lietuvių kilmės amerikiečius, kurie nori ir gali Lietuvai gelbėti. Užmegskim santykius su įtakingais žmonėmis, kurie išsigali ir nori mums gelbėti, kurie tik laukia kvietimo. Šalpai neatsisakys.

Cia organizuojama Amerikos pagalba Lietuvai, ne vien lietuvių pagalba saviškiams Lietuvoje.

Keli žmonės gali suorganizuoti skyrių. Tuoj gaudite patalpas rubams. Atsisaukite per savo apylinkės spaudą. Pateikite čia mūsų paduotų minčių. Paprašykite automobilistų ir sunkvežimių (trokų) savininkų rubus suvežti. Nepamirškite pasidarbavusiems padėkoti. Ivertinkite talkininkų darbą aprašydami spaudoje. Tiek lietuviška, tiek amerikiečių spauda mielai talkininkaus.

Atlikime savo pareigą!

Dirbkime turėdami mintį, kad kiekvienas gautas rubas apdengs mūsų tėvelį, motinėle, brolelį, seselę ar giminę. Mes gerai žinome, kad Lietuvos žmonių viltys yra Amerikoje, mummyse. Jie žino, kad mes čia turime šiltą pastogę ir prieglaudą. Mes jiems per metų metus ta esame sakę ir įrodę. Mes pereito karo laiku nukentėjusiems Lietuvoje parėmėme. Mes siuntėme pagalbą nepriklausomai Lietuvai. Gelbėsim ir dabar, kada Lietuva jau trečią kartą karo ugnies naikinama.

Alkaną papenk, sergantį pagydyt, benamį pri-glausk, nusivylusį suramink, o nuoga aprenk! Nelaimėję pažinsi draugą. Težino Lietuva, kad mes su ja!

Kas Savaitė

"Delenda est Carthago"

Kartą vienas senovės romėnas nukalė šitokią frazę: "Delenda est Cathago" — Katarga turi but sunaikinta.

Kas nors panašaus norima padaryt su Vokietija. Sako, kad mūsų federalinės izdinės sekretorius Morzen-thau turįs "geriausią planą." New Yorko bankininkų organas "Wall Street Journal" jį aiškina taip:

"Vokiečiams reikia duoti 'kartagėnų taiką' — padaryti iš Vokietijos žemdirbių šalį, kurioje 30 milijonų vokiečių turėtų išmirti badu ar bėgti iš Vokietijos."

Nesinori tikėt, kad Morzen-thau šitokią planą sui-tyt. Kolumnistė Dorothy Thompson dėl jo sako: "Are we gone crazy?"

Taikos sąlygos Vokietijai bus sunkios. Vokiečiai jau nuterė visą Europą ir už savo piktus darbus turės atsakyti. Bet mes nemanom, kad alijantai iš jų reikalau-tų da ir tokios "kontribucijos."

"Taip man padėk, Dieve"

Sovietų Rusijoje veikia lenkiškų kvilingų komite-tas su Vanda Vasilevska priešaiki. Tie kvilingai turi ir savo armiją, skiriamą "išlaisvinti" Lenkijai valdyti.

Zinių agentūros dabar praneša, kad tai armijai iš-kepta šitokia priešaka: "Sutinku lygiai respek-tuoti visus piliečius ir ginti jų demokratines laisves — taip man padėk, Dieve!"

Ar girdėjote, bolševikams jau reikia Dievo pagalbos! Bet ar nuo Kremliaus sienų jau nuskustas šukis: "Rei-gija — nuodas liaudžiai!"

Delegacija Washingtono

LAIC praneša:

Rugsėjo 26 d. į Washing-toną buvo išvykusi Ameri-kos Lietuvių Tarybos dele-gacija, kurią sudarė adv. K. R. Jurgėla, Dr. M. J. Vinikas ir Juozas Laučka. Ji lankėsi valstybės departamente ir įteikė atatinka-mus pareiškimus ryšium su paskutiniaisi įvykiais Lietu-voje. Delegacija buvo ma-ioniai priimta.

Komunistams vėl bus darbo. Jie zylios ir reks, kad "fašistai" šmeižia "dar-bininkų tėvynę."

Tegul jie zylioja, tegul rečia — Amerikos lietuvių visais galimais būdais padės atsteisti nepriklausomą ir demokratine Lietuvą. Paleckiai, Gedvilai, Giros ir kiti nepadarys klaidos, jei pasirus eiti Zigmo Anga-riečio keliais — Sibyro kel-mus rauti!

Lavono jubilėjus

Pereitą kevirtadienį New Yorko Madison Square Gar-dene buvo sušauktas komu-nistų mitingas. Jie "apvaik-ščioje" savo partijos jubilė-jų.

Amerikos komunistų par-tija tačiau yra palaidota — taip bent sako patys komu-nistai. Ji mirė gimdydama "bepartyvę" komunistų są-jungą.

Tai buvo lavono jubilė-jus. Gaila, kad "draugai" Browderis ir Fosteris, kurie komunistų mitinge kalbėjo, yra dideli neišmanėliai. Ma-discn Square Gardene vie-tos daug, galėta pastatyti budą ir joje turėti grabą. Komunistiškos davtkos ant pilvų būtų šliaužusios prie "lenininio mauzole-jumo" ir dejusios pinigų!

Komunistų parapija turi daug peniukšlų ir Krem-lius turi juos šerti. Teisingu-mas reikalauja, kad ir pa-tytis parapijonai prisidėtų, jei šie da tiki į bolševikiš-ko dangaus saldības.

Pigi sensacija

Fort Worth, Texas vals-tijoje buvo sukeltas "tuks-tancio delerijų fondas."

Tikslas toks: Bus padarytas "vienas popierinis pinigas," vertas 1,000 dolerių, ir pasiustas generolui Patton. Kada jis su savo armija eis į Berly-ną, galės plevesuoti tą po-pierinę vėliavą.

Keisti žmonės, nori tu-rėt dolerinę vėliavą. Dole-rius yra geras daiktas, bet jis nereiskia viską. Visai ne-tinka mūsų žvaigždėtą vė-liavą pakeist dolerine vė-liava.

Tuos pinigus jie gaeljo paaukkti žuvusių kareivių našlėms ir našlaiciams.

nistai. Ji mirė gimdydama

"bepartyvę" komunistų są-jungą.

Tai buvo lavono jubilė-jus. Gaila, kad "draugai" Browderis ir Fosteris, kurie komunistų mitinge kalbėjo, yra dideli neišmanėliai. Ma-discn Square Gardene vie-tos daug, galėta pastatyti budą ir joje turėti grabą. Komunistiškos davtkos ant pilvų būtų šliaužusios prie "lenininio mauzole-jumo" ir dejusios pinigų!

Komunistų parapija turi daug peniukšlų ir Krem-lius turi juos šerti. Teisingu-mas reikalauja, kad ir pa-tytis parapijonai prisidėtų, jei šie da tiki į bolševikiš-ko dangaus saldības.

Pigi sensacija

Fort Worth, Texas vals-tijoje buvo sukeltas "tuks-tancio delerijų fondas."

Tikslas toks: Bus padarytas "vienas popierinis pinigas," vertas 1,000 dolerių, ir pasiustas generolui Patton. Kada jis su savo armija eis į Berly-ną, galės plevesuoti tą po-pierinę vėliavą.

Keisti žmonės, nori tu-rėt dolerinę vėliavą. Dole-rius yra geras daiktas, bet jis nereiskia viską. Visai ne-tinka mūsų žvaigždėtą vė-liavą pakeist dolerine vė-liava.

Tuos pinigus jie gaeljo paaukkti žuvusių kareivių našlėms ir našlaiciams.

Naujiena: kvilingai tarėsi!

Komunistų spauda skel-bia tokią naujieną:

Paleckio "vyriausybė" susitarusi su Lenkijos "lais-vinimo" komitetu. Girdi, lenkų ir lietuvių "liaudies atstovai" išrišę ne tik Vil-niaus klausimą, bet kartu ir abiejų šalių tautinį klau-simą. Dabar tarp lenkų ir lietuvių busianti "zgada ir pakajus."

Zioplą pasaka. Ne Palec-kis ir ne Vanda Vasilevska yra bosai. Jie daro tai, ką isako jų "saulė" Stalinas.

Reikia manyti, kad bus da blogiau. Karui pasibaig-us ir Paleckis ir Vasilevs-ka turės eiti šunims šeko piauiti!

Gaidys giria vištvanagius

"Laisvėje" už rugsėjo 27 d. skaitome:

"Mano gerbiami ir myli-mi bičiuliai! 'Laisvės' No. 223 puikiai suredaguotas. Kepurė nuo galvos nusimė-gęs lenkių galvą ir tariau ačiū! Daugiau žinių ne tik apie mirusius 'bulvaskučius' valparaisčius, bet ir gyvuosius. Dr. A. L. Graičiu-nas."

Is to senelio daktaro ge-ras akrobatas. Nors pase-no, bet lankstosi prieš bolševikiškus bulvaskučius — žinomos ir da nežinomos.

Paslapstis tokia: į tą "Lai-svės" numerį, kurį Graičiu-nas giria, įdėtas jo "cemia-lemcia" rašinėlis apie "evo-lucijos ratą"... Skaitai jį ir galvoji: tautiškas gaidys gi-ria bolševikišką gegutę.

Sako, kad gegutė yra nie-kas daugiau, tik vištvanag-is. Bus juoko, kada bolše-vikiškos gegutės ims "pur-dalyti" tą nusenusį gaidį.

Kaip su Wendell Willkie?

Buvęs republikonų kandi-datas Wendell Willkie li-ko didžioji Amerikos mis-tė. Visi nori žinot, už ką jisai stos — demokratas ar republikonas.

Bet Willkyje tyli, o de-mokratiški ir republikoniški oranašai vis burią: "Will-kie už mus, Willkie prieš mus"...

St. Strazdas.

KAS SKAITO, RABO
TAS DUONOS NEPRABO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Netenkame senosios kartos
lietuvų pionierių

Brooklyno lietuviai yra netekę daugelio senosios kartos žmonių. Kai pagalvojai apie tai, kas turėta 1906-10 metais, tai jų liko tik saujelė, ir tie patys pamazū traukiasi iš veikimo, eina ant "loskavos duonos." Štai, kadaise turėjome gana veiklų fotografą Bensoną. Jis indėnų karo veteranas, ant savo pečių nešiojo daug ilgo amžiaus kryželių. Turėjome veiklų žmogų Daukšį; šis irgi pasitraukė iš mūsų visuomenės dirvonų. Da šiek tiek kruta senelis apštiekius Daunoras ir dėdė Šrupskis. Bet ir jie negali padaryti to, ką padarydavo pirm 20-30 metų. Senatvė ir tie "kryželiai" lenkia prie žemės.

O jaunų ir veiklių žmonių turime taip nedaug! Juos galėtum ant savo pirštu suskaičiuoti. Net ir bolševikiški "ateities žiedai" vienas po kito pasitraukia nuo saviškių. Lietuviai komunistai daug vilčių dėjo į vieną socializuojantį vaikinėlį, Keistutį Michelsonuką. Tas jaunuolis jiems daug ir uoliai dirbo, bet... Teko girdėti, kad ir jis imas "divoršą." Dabar jis dirbas vienoje advokatų firmoje, ir tik labai prašomas mūsų komunistams kokia nors "loską" padaras. Pastaroji jo "loska" buvus tokia: gauti carterį komunistiškoms Lietuvos "gelbėtojų." Jo negauta ir, sakoma, jaunas Keistutis dėlai to nesisielojas.

Brooklyno kriaučiai gali susilaikyti komunistiškų "baublių ligos"

Brooklyno lietuviai komunistai kadaise turėjo taip vadinamą Kriaučių ligą, bet vietos lietuviai ją vadino "kriaučių liga."

Ta komunistiška lyga veikė tarp kriaučių. Lokalo susirinkimuose ji nuolat keldavo skandalus. Dėlai to ir kartą ir kitą buvo kilusios muštynės.

Galų gale, Brooklyno siu-
vėjams taip įgriso ta komunistiška "liga," kad jie buvo priversti jos pravadyrius "pačiupinėti," ir šie aprimo.

Atėjo "bendrų frontų gaidynė," ir komunistai savo lygą likvidavo. Per kurį laiką buvo ramu, ir lietuviai kriaučiai manė, kad mūsų komunistai yra surimtėję. Ir kaip ne — jų "pats" Mizara pasidarė toks didelis "patriotas," kad vyko į Lietuvą, dalyvauti "viso pasaulio lietuvių" kongrese, o kryžys visą dolerį paaukojo Smetonos ginklų fondui!

Dabar betgi jau kiti laikai ir mūsų komunistai kitaip elgiasi. Kada bolševikai okupavo Lietuvą, žmonių nuotaikos radikaliai pakitėjo. Dabar bolševikai vėl grįžo į Lietuvą ir tiesia seną terorą. Mūsų žmonės komunistus smerkia, o šie visus demokratijos šalininkus pravardžiuoja "fasistais."

Brooklyno lietuviai komunistai vėl organizuoja savo "kriaučių ligą." Štai, "Laisvė" jau reikalauja, kad "progresyviai kriaučiai" turėtų imti už pakarpos ratelinių. Girdi, negalima to pakęsti, ir tas "nebus pakenčiamas ilgas."

Komunistai tužta dėl to, kad pereitasis lietuvių kriaučių susirinkimas atmetė Lietuvos "gelbėtojų" (komunistų) pakvietimą dalyvauti konferencijoje.

Tegul jie pabando organizuoti savo "ligą" ir kelti vėl trukmą. Lietuviai siu-

vėjai žinos ką daryti ir kaip juos suvaldyti!

Valdžia baudžia maisto spekuliantus

Tur but jokiam kitam mieste nėra tiek spekuliantų, kiek jų yra New York'e. Už menkiausių daiktelių jie lupa didelius pinigus. Ypač daržovių rinką yra apnikę maisto spekuliantai.

Šiomis dienomis buvo nubautas stambus maisto spekuliantas Zabar. Jis turi šešias krautuves ir nesilaikė Kainų Administracijos patvarkymų. Pas jį gaudavo pirkti vien tokie, kurie sutikdavo mokėti daugiau, negu reikią. Galų gale, pas jį atėjo Kainų Administracijos žmonės ir pasigavo.

Zabar nubautas 28 dienoms kalėti ir sumokėti virš tūkstančio dolerių pabaudos.

Tyrinėja New Yorko raketierius

I Washingtoną neseniai buvo pašauktas New Yorko raketierius W. G. Valdžia turinti įrodymų, kad jis yra susiriesęs su karo pelnagrobiais. Jis rangėsi, lyg tas ungurys.

Vietos laikraščiai praneša, kad ryšium su tuo galima laukt didelės ir skandalingos bylos.

GREAT NECK, N. Y.

Lietuviai čia rupinasi Lietuvos žmonių šelpimu

Rugsėjo 12 d. čia buvo susauktas lietuvių mitingas tikslu gelbėti Lietuvos žmones, kurie vargsta po svetimų okupantų jungu. Mitingą šaukė Katalikų Federacijos 510 skvrius ir buvo pakviestas kalbėti kun. J. Balkunas iš Maspeth, N. Y.

Žmonių buvo neperdaugiau, nes tą vakarą smarkiai lijo ir daugelis manė, kad mitingas neįvyks.

Kun. Balkunas aiškino, kad Lietuvos žmonėms šelpiti yra tik vienas fondas, tai Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Jis sako, kad komunistai irgi lando po žmones ir garsina savo fondą. Bet tai nėra joks fondas, nors komunistai jau senai renka ir drabužius ir pinigų. Tie drabužiai ir tie pinigai nepasieks Lietuvos. Patriotingi lietuviai privalo remti tik Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą, kurį privažino mūsų vyriausybė ir kuris šelpia nuo karo nukentėjusius lietuvius, o ne rusus.

Kun. Balkunui baigus kalbėti, buvo kreiptasi į publiką, gal jai kas neaiški ir gal turi kokių klausimų.

Tuoju pašoko nekviestas svečias, Great Necko stalinų vadukas P. B. Publikoje pasigirdo balsų, kad tam Stalino agentui neduoti balso, bet kun. Balkunas pareiškė: tegul jis pasako ko nori.

Tas komunistas kalba ir nervuojasi; jis meluoja kaip pasamdytas ir beria kruvas nešvarių žodžių. Girdi, kam čia reikalingas tas naujas fondas, juk jie senai veikia "kartu su visomis organizacijomis." Kokios tos "visos organizacijos," jis nepasakė.

Kun. Balkunas gerai atsakė į to komunisto neva klausimus. Komunistėlis suprato, kad jo agitacija nedavė vaisių. Jis griebė už rankovės savo sėbrui ir abudu dumė iš svetainės.

Šiame susirinkime buvo iškurtas Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius. Skyriaus pirmininku išrinktas Al. Vasiliauskas,

ALIJANTAI TAIKO CENTRĄ

Apskritas juodas žiedas viršutiniame žemėlapy parodo Vokietijos pramonės centrą. Gi žemutinis brailinis parodo alijantų reples, kuriomis jie taikosi tą centrą sužnybti.

vice-pirm. — J. Blažonis, sekretorė — M. Rusaitė, išdininku — E. Plakštienė, korespondentė — A. Petrauskienė, drabužių rinkimo komisiją išrinkta A. Petrauskienė, M. Rusienė, A. Alešauskienė, Lažauskienė, A. Blažonienė, Starkus ir Kurtinaitis.

Kaip tik pajėgsime geriau susitvarkyti, stosime į darbą. Reikalas yra labai svarbus ir visi privalome dirbti, kad padėjus savo broliams ir seserims Lietuvoje.

Šia proga noriu pagirti uolų Great Necko jaunuolį Al. Vasiliauską. Jis nuosirindžia darbuojasi vietos lietuvių organizacijose. Garbės nam jaunuoliui!

Pirm karo čia buvo gražus burių lietuvių jaunimo, bet ne visi domėjosi lietuvių veikimu. Kitoks buvo ir esti Al. Vasiliauskas. Jis dirbo ir šiandien dirba kartu su mumis, senosios kartos žmonėmis. Mūsų organizacijose jis yra geriausias sekretorius ir savo darbą visuomet atlieka. Butų tikra bėda, jei mes netektume jaunojo Vasiliausko. Garbės tėveliams, kurie užaugino tokį darbštų ir samoningą sunų. Bet, deja, jiems netenka džiaugtis sunaus gražiais darbais, jie išsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Korespondentė A. P.

RUMFORD, ME.

Kenuoto maisto centras Rumforde

Mūsų mieste veikia Kenuoto Maisto Centras. Kasmet jo vedėjai prašo moterų, kad jos sutiktų paaukoti po valandą ar kitą, dirbdamos Maisto Centre.

Beje, į šį centrą moterys gali atsiesti ir savo maisto ir susikenuoti.

Lietuvės moterys, priklausios Rumfordo ir Mexico draugystės, ir šiomet dirbo šiame kenuoto maisto centre. Maisto centras užtai joms gražiai padėjo. Dirbo šios lietuvės moterys: pirmininkavo Marg. Mansonienė ir Mary Jarušienė; darbavosi Julija Salmirienė, Liudvika Pocienė, Margaret Melansonienė, Julija Janušienė, Stasė Puidokienė, Margaret Aubienė, Albina Zadeikienė, Sofia Kaldžiškievė, Pranė Stelmokienė, Mary Viskontienė, Bernice Bartletienė, Mary

Kaubrienė, Ona Bartasienė, Marcelė Čužienė, Ona Jurgelienė, Marcelė Raštinienė, Besė Hermanienė ir Josephine Venskienė.

Rumford Kenuoto Maisto Centras dar kartą joms taria nuosirdų aciu.

M. B. M. Narė.

NORWOOD, MASS.

Iškurtas Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius

Rugsėjo 24 d. buvo susauktas masinis lietuvių susirinkimas bažnytinėje svetainėje. Susirinkimo tikslas — iškurti Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrių.

Susirinkimą šaukė bendrai Katalikų Federacijos skyrius ir Draugijų Sąjūdis. Pastarasis yra sudarytas iš laisvų draugijų. Diskusijų metu paaiškėjo, kad visos valstybiniai nusiteikūsios srovės nori bendrai dirbti dėl susilpimo nelaimingų Lietuvos žmonių ir vietoje buvo įkurtas BALF skyrius.

Šiame susirinkime į skyrių įstojo 49 asmenys, pasiūlydami po 2 dolerius mėtinės mokesčiai. Tai yra gerą pradžią. Manoma, kad greitai laiku Norwoodas turės gana didelį BALF skyrių.

Bovo išrinkta skyriaus valdyba ir moterų komisija. Pastaroji turės ruošti prie drabužių rinkimo. Be to, išrinkta ir spaudos komisija, kurioj įeina: V. Kudirka, P. Kručas ir J. Peža.

Skyriaus valdybos sastatas yra toks: pirm. A. Kneizys, vice-pirm. P. Blažys, J. Verseckas ir V. Kudirka. Kasierium J. Verseckas, finansų sekret. J. Pečiulis. Užrašų sekret. rinkti palikta sekamam susirinkimui.

Visu Norwoodo lietuvių pareiga stoti į skyrių, taipgi daryti viską, kad mūsų broliai ir seserys Lietuvoje gautų kiek galint daugiau pagalbos, kuri jiems yra labai reikalinga.

—J. Peža.

SPALGENOS BRANGIOS

Kainų administracija ketina šį rudenį nustatyti spalgenų kainą 40 centų svarui. Prieš kara spalgenų svaras kainavo tik 10 centų.

BROOKLYN, N. Y.

Minėsim Dariaus-Girėno Skridimą

Šių metų liepos 17 dieną sukako 11 metų kaip Darius ir Girėnas išskrido iš New Yorko į Kauną. Kadangi tas tragiškas pasibaišęs žygis iki šiol da nebuvęs paminėtas, tai jį paminėsime dabar, spalio 14 d. Draugijų išrinktas komitetas, kuris rūpinasi tiems lakunams paminklų pastatymu, nutarė surengti bankietą ir šokių skridimo suakadai paminėti. Tai įvyks 14 spalio, 7:30 vakaro, Brooklyno Lietuvių Piliečių Klubbe. Įžanga asmeniui į bankietą \$2.50, o vien tik į šokių — 50 centų.

Piliečių Klubas randasi prie 280 Union Avenue. Bilietų galima gauti Klube pas J. Zakaruską, pas Juozą Ginką (495 Grand St.) ir advokato S. Briedžio ofise (197 Havemeyer St.).

Brooklynietis dailininkas Jonas Subacius yra nupiešęs lakunų paminklui paveikslą.

Visos draugijos prašomos sulgy išgalvoti prisidėti prie šio bankieto, kad jis pavyktų ko geriausia.

Koresp. J. Š. ir S. B.

Kas Mums Rašoma

Baidyklės svetimam darže

Noriu kalbėti apie paminklus. Žmonės šaukia susirinkimus ir net suvažiavimus. Juose tariasi kuriam savo didvyriui statyti paminklą ir kur. O kokią naudą duoda tie paminklai? Tai baidyklės svetimame darže.

Chicagoje lenkai yra pastatę paminklą Kosciuskai, jį galima matyti Humboldt parke. Paminklas kainavo daug pinigų, bet dabar stovi dulkėmis apneštas, be jokios naudos. Bet štai, Pulaskio vardu lenkai pastatė svetainę, Pulasky Hall. Tai didelis namas ir dvigubai apsimokėjęs. Ten yra šaukiami masiniai mitingai, ruošiami renginiai ir kitoks biznis daromas. Reiškia, yra naudos.

Chicagoje lietuviai yra pastatę didelį paminklą Dariaui ir Girėnui. Ir jis daug kainavo, ir jis stovi be jokios naudos. Bet tie patys Chicagoje lietuviai pastatė gražią svetainę ir ją pavadinę Dariaus ir Girėno vardu. Tai buvo protingas darbas, jis atnešė naudos. Atvykęs į svetainę ar eidamas pro šalį lietuvis geriau įvertina ir žuvusius mūsų lakunus ir tuos, kurie gerą darbą atliko, statydami naują paminklą-svetainę.

O gal aš klystu? Tegul kiti pasako, kokia jų nuomonė.

K. Karčiauskas, Chicago, Ill.

Mano žodis dėl Lietuvos

Viename laikraštyje pastebėjau tokį dalyką: "Rusijos diktatorius Stalinas tyčia pasikvietė Rooseveltą į konferenciją Kairo mieste. Egiptas Stalinas norėjęs perkalbėti Rooseveltą, kad Pabalcio valstybes jis priskirtų rusams."

"Tuoju po Kairo konferencijos Maskva paskelbė, kad Pabalcio valstybės priklausos rusams."

Jeį tiesa, ką tas laikraštis sako, tai vertėtų paklausti: už kokią laisvę Amerika dabar kariauja ir kas padaryta su Atlanto Carteriu?

Kitas man nesuprantamas dalykas yra tas: Amerikonišiam žydai pabėgėliai. Kodėl jų nepasiima Anglija, kuri valdo žydų žemę?

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIOS.

Darbai ir darbininkų išnaudojimas

Dabartinio laiku Worcesteryje su darbais nėra bėdos, jų yra užtenkamai. Bėda ta, kad dirbtuvėse viešpatauja baisus išnaudojimas. Visur ir visus verčia greitai dirbti, o kas blogiausia, ta paskubos sistema bandoma pridengti patriotizmo skraiste. Kas paslanknis ir nuolanknis, tas didesnis patriotas. Bet jeigu kur darbininkai pasipriešina, tuoj apšaukia šališiais išdavikais. Todėl žmonės dirba ilgas valandas ir visu smarkumu, nes visi nori, kad šis karas gali greitai pasibaigti.

Šią vasarą pas mus buvo gana daug streikų, bet jie buvo trumpi ir darbininkai veik nieko neiškovojo.

Nori pasinaudoti iš jaunuolių

Iki šios vasaros aukštesniųjų mokyklų mokiniai turėjo penkių valandų mokyklinę dieną. Bet šią vasarą buvo įvesta šešių valandų diena. Pasėkoje to mokiniai buvo priversti pirkti senus ir šaltus valgius už brangią kainą. Mat, kai kuriose mokyklose nėra valgyklų, o be valgių išbūti nuo 7 val. ryto iki 3 val. po pietų jaunam žmogui yra sunku. Jaunuoliai peralksta, grįžę į namus jie persivalgo ir suserga. Todėl rugsėjo 18 d. mokiniai paskelbė streiką. Po trijų dienų jie grįžo į mokyklas, kuomet mokyklų taryba prižadėjo, kad jį tarsis su mokyklų atstovais. Kol kas neteko girdėti, kad toks pasitarimas būtų įvykęs.

Sudegė lietuvių klubo patalpos

Šią vasarą sudegė Lietuvių Klubo patalpos ant Endicott gatvės. Gaisras pridarė nuostolių už 15 tūkstančių dolerių.

Klubo patalpos jau taisomos, už poros mėnesių bus gatavos.

Žuvo daug lietuvių jaunuolių

Pavasarij aš rašiau, kad šio karo metu jau yra žuvę desimtis lietuvių jaunuolių iš Worcesterio. Paskelbiau jų vardus.

Tai buvo ne paskutinės Worcesterio lietuvių aukos. Štai da 12 lietuvių, kurie žuvo šią vasarą: W. J. Kigas, A. Dambrauskas, J. J. Kamandulis, A. J. Šipas, C. F. Boblis, A. K. Mažeika.

Jeį kalbėti apie karo nuvargintus žmones, tai visa Europa yra nuvarginta, ir visi norėtų atvykti į Ameriką. Pavyzdžiui, lietuviams teko pergyventi dvi okupacijas — rusų ir vokiečių. Dabar jie pateko į trečią okupaciją, vėl rusų. Tūkstančiai lietuvių norėtų vykti į Ameriką, kad tik nebūt bolševikų "rojuje." O žydai senai prašo leisti juos į Palestiną, bet Anglijos vyriausybė neleidžia.

Kas nors turi būti negerai su tais valstybės vyrais. Jų politika, lyg tas oro atmainas, žmogus turi atspėti.

Frintono Farmeris.

Redakcijos pastaba: Stalinas Kairo konferencijoje nedalyvavo ir ne jis jį šaukė, todėl aišku, kad jis negalėjo į tą konferenciją Rooseveltą kviešti; kas tokius dalykus rašo, tas klysta. Anglija neleidžia žydų į Palestiną dėl to, kad jiems priešingi arabai. Amerika įsileidžia visus karo pabėgėlius; jei žydų atvyksta daugiau, tai dėl to, kad jie geriau organizuoti ir daugiau saviškiais rūpinasi.

A. Martin-Martinkaitis, E. Krasinskas, A. Maleskas, J. J. Benis, W. J. Personis, A. J. Jureiša.

Taigi, Worcesteris jau neteko 22 lietuvių jaunuolių. Beje, be žinios dingusiųs buvo paskelbti šie: J. J. Kurski-Klurikaukas, T. E. Beinor, E. J. Grigaitis, R. C. Zakaitis ir J. C. Baronas. Dabar pranešė, kad Zokaitis ir Baronas randašis vokiečių nelaisvėje. Žinia buvo gauta per Raudonąją Kryžį, iš Vokietijos.

Lietuvės pasidarbavo Raudonajam Kryžiui

Rugsėjo 13 d. ponis Kudurauskienė ir jos kaimynės gražiai pasidarbavo dėl Raudonojo Kryžiaus. Jos suruošė "Penny Sales" ir Raudonajam Kryžiui padarė \$354.46 gryno pelno. Tai puikus darbas, jo sumanytojos vertos pagyrimo.

Beje, ponų Kudurauskų sunus šiomis dienomis užbaigė daktaro mokslą. Jaunasis daktaras jau priiminėja ligitus. Linkni jam geriausio pasisekimo.

Vargo Sunus.

TIE LENKŲ PONAI

Lenkų ponija žemina lietuvių tautą, bet lietuviams ji stato paminklus. Ve pavyzdys: Chicagoje buvo pastatytas paminklas Tadi Kosciuskai, o dabar New Yorko lenkai suka galvas, kaip pastatyti paminklą Jogailai. Visą jau turi — paminklo vietą, kur ji statyti, tik... stoka pinigų!

Tie patys lenkai sako, kad Lietuva turi priklausyti Lenkijai, nes ji lietuviams davė krikščionybę. Bet jei taip, Lenkija turėtų priklausyti Čekoslovakijai, nes čekai buvo tie, kurie lenkus apkriktijo. Nors čekai jau nėra tokie karšti krikščionys, kaip lenkai, bet juos galėtų išmintingiau valdyti. Šiaip ar taip, čekų tauta yra daugiau apsviesta, negu lenkai. Vienas Buffalo kunigas kartą pasakė, kad lenkai yra praradę viską, tik duosius jie da neprarado.

Nors tik duosius jie beturi, bet vis dėlto smarkauja. Lenkai bijo prarasti Vilnių, nors Varšuvos da nėra atgavę. Jiems reikia svetimų žemių, kuomet jų žemė dar mindžioja svetimi okupantai. Pagaliau, lenkai ir tarp savęs pešasi. Jie nužudė tik ką prisikėlusius Lenkijos pirmąjį prezidentą Narutavičių. Nors jis dirbo lenkų naudai ir iš Naručio pasidarė Narutowicz, bet atsidarė fanatikas, kuris jį nužudė.

Išrodo todėl, kad ir ateityje lenkai nemokės save valdyti — gal ir butu gerai, kad juos valdytų čekai.

K. Karčiauskas, Chicago, Ill.

MAINERIAI REIKALAUŠIA GERESNIO ATLYGINIMO

Mainerių konvencijoje, kuri užpėreitą savaitę susirinko Cincinnati mieste, buvo nustatyti reikalavimai, kuriuos unija statys kasyklų savininkams kai ateinantį pavasarį pasibaigs dabartinis kontraktas. Bet konvencijos kalbėtojai aiškino, kad unija gali pareikalauti algų pakėlimo netaikdama nei pavasario. Jei tik valdžia sutiks pakelti algoms nustatytas "lubas," žinomas kaip "mažoji plieno taisyklė," tai j 24 valandas maineriai pareikalautų sau geresnio atlyginimo. Būsią reikalaujama pakelti pagrindines algas nuo \$1 iki \$2 dienai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Alou, Maikuti!
—Išrodo, kad tėvas nori pasiskolinti kvoterį.

—O kodėl tau taip išrodo?

—Nes paprastai tėvas taip gražiai mane nevadina.

—Smat boisas iš tavęs. Ale vistiek tu ne viską atspėjai.

—Ar ne?

—Šiur, kad ne. Aš noriu pasiskolinti, ale ne kvoterį.

—O kiek?

—Man reikia kokių dvi-

—Nori pasigerti?

—Ne, Maikie, aš noriu cibulių nusipirkti.

—Netikui.

—Dabibuk, Maikie, galiu pasibažyt.

—Bet kam tiek daug svonu vienam žmogui reikia?

—Ot, reikia, ir dac ol.

—Tėve, aš besimokindamas įpratau viską žinoti aiškiai. Todėl žodžio "reikia" man neužtenka. Tėvas turi man įrodyti, kodėl "reikia." tik tada aš žinysiu, kad man nemeluojai.

—Na, įeigu jau tu toks cekavas, tai kiba reikia pasakyti, ar ką jau.

—Pasakyk, tėve.

—Žinai, kaip aš overkau-

to dabar neturiu, tai paga-

van saltį. Mano gspadinės

pebuvo namie, tai nuėjau į

jos pentrę liekarstvy įieško-

ti Sakau, gal rasiu kiek la-

im ent freipkos užoiltu. Ir

—Tali ent lentynos radau

čiola pante munšaino. Pa-

ėmiau viena burną, paėmiau

kitą, ir bežiurint liko sau-

sas dugnas. Pripyliau arba-

tos ir vėl pastačiau kur bu-

vo. Ant rytojaus gspadinė

pakėlė lermą, kad jos šnap-

sas išgertas. Žinoma, ji ne-

žinojo, kas išgėrė, ale ma-

no sumnenė vistiek buvo

nepakaina. Taigi nuėjau į

spaviednė ir pasakiau kuni-

gui, kad išgėriau gspadi-

nės pante. Jis liepė už tai

atnagradyti. Taigi aš pasta-

navi au nupirkti jai maišą

cibulių už tai, ir tegul sau

žinosi. Ir aš mislinu, kad

tai nešlektas plenas, ba ji

turės cibulių per žiemą, o

mano sumnenė bus spakai-

ra.

—Poiskia, tėvas nori už

munšainą užmokėti.

—Na, tai kairė: ar pa-

žyčisi man dviruble?

—Ne, tėve. Aš geriau už

tuos du dolerius prisirašy-

siu prie BALF.

—O kas tas "half"?

—Tai Bendras Amerikos

Lietuvių Fondas, tėve.

—O kam jis reikalingas?

—Jis selpia nuo karo nu-

kentėjusius Lietuvos žmo-

nes. Tuoj pradės rinkti jiems

drapanas.

—Tai gal tu, Maikie, ga-

lėtum ir man koki overkau-

tą gauti?

—Ne, tėve, kas renkama

Lietuvos žmonėms, tas turi

Lietuvon ir nueiti.

—O kaip anais metais,

vaikie, bulšiai rinko pinigais

Lietuvos žmonėms ir surin-

ko tris tukstančius dolerių,

o nenusiuntė ani trijų cen-

tu, ir niekas jų į džėlą už

tai nepasodino.

—Tėve, įeigu vagis ne-

patenka kalėjiman, tai ne-

reikia, kad ir mes turim

vogti.

—Na, tai kaip tu rokuoji,

Maikie, ar aš turėsiu be o-

verkauto per žiemą vaikš-

čiot?

—Aš tėvo gailiuosi, bet

padėti negaliu. Aš turiu ru-

pintis apie save.

—Olrat, Maikie, aš apsi-

eisiu ir be tavo lockos. Nu-

eisiu į salaveišių armiją ir

pamatysi, kad jie seno ge-

erolo neapleis.

—Aš tėvo gailiuosi, bet

padėti negaliu. Aš turiu ru-

pintis apie save.

—Olrat, Maikie, aš apsi-

eisiu ir be tavo lockos. Nu-

eisiu į salaveišių armiją ir

pamatysi, kad jie seno ge-

erolo neapleis.

—Aš tėvo gailiuosi, bet

padėti negaliu. Aš turiu ru-

pintis apie save.

—Olrat, Maikie, aš apsi-

eisiu ir be tavo lockos. Nu-

eisiu į salaveišių armiją ir

pamatysi, kad jie seno ge-

erolo neapleis.

—Aš tėvo gailiuosi, bet

padėti negaliu. Aš turiu ru-

pintis apie save.

—Olrat, Maikie, aš apsi-

eisiu ir be tavo lockos. Nu-

eisiu į salaveišių armiją ir

pamatysi, kad jie seno ge-

erolo neapleis.

DANGAUS PASAKA

Ar kada nors tamsią va-
saros naktį jums teko buti
kalno viršūnėje ir stebėti
dangų? Sakysim, oras buvo
tyras, lyg krikštolas, gi
aukštai danguje jūs matėte
tukstančius žvaigždžių. Jos
lyg susagstytos tytės, mir-
gėjo dangaus skliaute, su-
darydamos nepaprastai gra-
žų vaizdą. Jei tamsta buvai
jaunas, tuo vaizdu susižavė-
jai. Galvojai apie savo esat-
mą ar busimą mergelę, at-
eiti ir tą neapskaičiuotą to-
lį, kur mirga žvaigždės.

Tokių žvaigždžių yra bi-
lionai — niekas tikrai jų
nesuskaitė ir, tur but, nega-
lės suskaičiuoti. Bet visi ži-
no, kad jų yra daug.

Tos žvaigždės, tai labai
craži dangaus pasaka. Ji
bus tokia:

Žvaigždės yra kunai —
lygiai tokie, kaip ir mūsų
žemė. Skirtumas vien tame,
kad vienos jų yra didelės,
o kitos mažos; vienos yra
milžiniški ugnies kamuoliai,
o kitos jau atvėsusios ir net
"sušalusios," kaip mūsų že-
mės palydovas mėnulis. Bet
visos yra kunai.

Sakoma, kad žmogus sa-
vo akimis gali matyti apie
du tukstančius žvaigždžių.

Tai bus maždaug dalelytė
žvaigždžių, kurios randasi
neaprepiamoj erdvėje. Mok-
slininkai apskaičiuoja, kad
mūsų saulinėj sistemoj ran-
dasi virš bilionas žvaigž-
džių. O ta sistema yra ne
vienintelė, ne pirmoji ir ne
paskutinė. Jų yra daug ir
jose — nauji bilionai žvai-
gždžių. Daugelio tų žvaigž-
džių nematysi ir su geriau-
siu teleskopu — ką jau kal-
bėti apie nešarvuotą žmo-
gaus akį!

Apie žvaigždes nusima-
nās žmogus žino, kur ran-
dasi vadinamasis Paukščių
Takas, kurį anglas vadina
Milky Way. Tai šviesi ma-
sė tolimoje erdvėje. Išrodo,
kad ten viskas arba lieps-
noje, ar pienu teka. O taip
nėra. Toje vietoje yra gau-
sivbė žvaigždžių, bet jas
skiria milijonai mylių erdvės
pločio. Tik isivaizduokite:
yra tokių žvaigždžių, kurių
šviesa pasiekia mūsų žeme
tik į tukstančius metų! O
šviesa lekia 180,000 mylių
į sekundą!

Mūsų saulė yra geriausias
liudininkas to, kaip atrodo
žvaigždės. Ji pati yra nie-
kas daugiau, tik žvaigždė,
milijoną kartų didesnė už
mūsų žemę. Bet visatoje y-
ra tokių žvaigždžių, kurios
milijoną kartų didesnės da-
ir už saulę! Jei mūsų akiai
jos išrodo mažytės, tai vien
dėl to, kad jos labai toli —
už milijonų, net šimtų bilio-

nų mylių. Gi mūsų saulės
atstumas tėra 93 milijonai
mylių. Štai kodėl ji atrodo
tokia didelė, visai nepana-
ši į žvaigždę. Štai kodėl ir
pati mūsų motina žemė da-
nesušalusi. Ji gauna saulės
spindulių — šilumos ir kai po
žiemos speigų ateina links-
mutis pavasaris, žolė suže-
lia, medžiai sulapoja — visur
pilna žiedų ir jų kvapnio.
Tada, kaip sakoma, mūsų
gamta atgyja. O tai, savo
keliu, yra geriausias įrodym-
as, koki svarbų vaidmenį
(rolę) atlieka mūsų saulė.

Nebūtų saulės, viešpatautų
amžina tamsa ir šaltis, ant
žemės neliktų jokio gyvo
daikto, net ir žmogaus.

Bet grįžkime prie žvaigž-
džių. Kaip sakėme, ne visos
žvaigždės, kurias mato-
me, yra vienodos. Reikia
skirti žvaigždę nuo žvaigž-
dės ir žvaigždes nuo pla-
netų bei kometų. Pastaro-

sios yra užgesę dangaus ku-
nai. Jei tarp kitų žvaigž-
džių matome ir Marsą, tai
ne dėl to, kad jis yra švie-
sus, o tik dėl to, kad jį ap-
šviečia saulė. Taip pat ir
su kitomis mūsų saulės pa-
lydovėmis planetomis, ku-
rių yra net devynios.

Taip ir su žvaigždėmis.
Vienos jų yra melsvai bal-
tos, kitos gelsvos, da kitos
tamsiai rausvos, kaip mūsų
saulė. Kodėl? Jūs klauskite
manęs, o aš klausiu jusų.
Mokslininkai sako, kad tai
rarena nuo žvaigždės am-
žiaus.

Kiekviena planeta turi
aprežta kelia. Apie saulę
ir jos palydoves plane-
tas, reikia pasakyti dar štai
kas. Jei žmogus turėtų ga-
limybės nulekti į tokia vie-
ta, kur įsai būtų virš sau-
lės ir jos palydovų planetų,
jis pamatytų stebėtiną vaiz-
dą. Begalinėje erdvėje di-
delių greičiu lekia saulė, o
aplinkui ją ratu sukasi jos
palydovai: Merkurus, Ve-
nera (Venus), Žemė, Mar-
sas, Jupiteris, Saturnas, U-
ranus, Neptunas, Pluto ir t.t.

Kiekviena planeta turi
savo kelia, bet aplink saulę
lekia ta pat kryptimi. Kur
nors tarp Marso ir Jupite-
rio da matyt kas nors pa-
našaus i bičių spiečius — tai
planetoidai, sudužusios me-
džiagos masė. Gal kada
nors toje vietoje buvo kita
planeta, o gal du kiti dan-
gaus kunai ten susitiko ir
sudužo. Niekas to negali
tikrai pasakyti, nors mok-
slininkai ir siaip ir taip spē-
lioja.

Da yra kiti dangaus ku-
nai, žinomi, kaip meteorai.
Tai erdvės klajokliai, amži-
nieji žydai. Jie lekia be jo-

jokio tikslo ir nustatyto ke-
lio. Savo kelionę meteoras
baigia kur papuola.

Meteorai atklysta ir prie
mūsų žemės. Patekę į že-
mės atmosferą, jie sužiba
lyg gražiausios žvaigždės ir
krinta. Tada žmonės sako:
žvaigždė nukrito.

O tai ne žvaigždė, tik mo-
nelninkas meteoras. Pate-
kęs į žemės atmosferą, jis
labai įkaista nuo trynimosi
(kontakte su oru) ir užsi-
dega. Daugybė tokių mete-
orų visiškai sudega. Mūsų
žemei lieka tik jų pelenai,
kurie nukrinta žmogui ne-
pastebint. Bet yra ir tokių
meteorų, kurie nespėja su-
degti ir nukrinta ant žemės.
Tai akmens masė, panaši
tai, kurią užtinkame kalnin-
gose vietose. Iš kur jie at-
lekia, niekas nežino, bet
mokslininkams jie duoda
gražių pamokų. Jie parodo,
kad yra ne viena žemė, pa-
naši i musikę. Kas ją su-
tvėrė?

Biblija sako, kad mūsų
žemę sutvėrė Dievas. Bet y-
ra daugiau žemių ir dau-
giau saulių. Tai kaip dabar
manyti: ar yra daugiau ir
dievų, kurie žemes "tvėrė"
ir joms saules prisagstė? Jei
taip, kuris tų dievų yra tik-
rasis, o kuris falšyvas?

Šituo klausimu mokslini-
kai nesigincija. Jie sako:
net mūsų žemės gyventojai
turi eilę skirtingų dievų.
Praeity dėl jų barėsi ir ka-
rus ruošė — nederą ginčy-
tis dėl dievų tolimuose ir
svetimuose pasauliuose. Lie-
tuviai juk turėjo dievą Per-
kuną, bet jo neliko ir jei
lam patinka, gali dėkoti se-
noves kryžiams bei kar-
dininkams, iš kurių išsivys-
tė dabartiniai naciai. Jei
kam dėl to pikta, tegul gar-
bavoja nacių. Vis dėl to
lietuvis jau neturi dievų
Perkuno ir jo nepasigenda.

Perkunas negrįs ir lietu-
viui jo nereikės. Taip bus
ir su kitais dievais. Patsai
žmogus tuos dievus sutvėrė
ir pats juos atmes, padės
istorijos archyvan. Liks tik
viena didelė teisybė — gam-
tos kurybinė jėga, kurią
žmogus turės daugiau su-
prasti ir kitiems išaiškinti.

Kai šita jis padarys, bus
dangus ant žemės. Didysis
vokiečių poetas Henrikas
Heine kartą pasakė:

Mes norim čia laimingi but,
daugiau nemirt iš bado.
Gana storpilviam besuryt,
ką darbščios rankos rado!

Su laisvės genijų tikru
mūsų žemė sužiedota,
ir ranka rankon žengia jau,
kancina greit bus nušluota.

Taip, žmogus daug ken-
tėjo, kol savo dievams jis
tikejo. Pažinęs gamtą ir su-
pratus, kad mūsų žemė yra
dalis berybių erdvės dan-
gaus, įsai sukurs laimingą
ir sotų gyvenimą, bus dan-
gaus karalius. Jam nereiks
bijoti nei dievų, nei velnių.

—S. S.

VOKIEČIAMS VADO- VAUS "PAMIŠELIS"

Hitleris pasiskelbė pats
vadovausias vakarų frontą
prieš alijantus, nes savo ge-
nerolais jis jau nebepasiti-
ki. Anglų maršalas Mont-
gomery pasakė: "Tai rei-
kia, kad musu priešui vado-
vaus pamišėlis."

To pamišėlio vadovybė
jau davė Vokietijai dvi di-
deles nelaimės: viena, tai
užpuolimas ant savo bičiū-
lės Rusijos, o antra, tai už-
sispyrimas nestraktui nuo
Stalingrado.

NUSIZUDE POLICISTAS

Lewiston, Me. — Pereitą
nedėdienį laukuose buvo
rastas nusisūves Lewistons
policininkas Murray

OLANDAI PADEDA AMERIKIEČIAMS

Olandijos jaunuoliai aiškina nusileidusiam Ameri-
kos parašutininkei žemėlapi, kur sužymėtos svarbes-
nės vietos ir keliai.

DALYKAI, KURIUS VERTA ŽINOTI.

Brangi kariuomenės trans- portacija

Amerika šiandien turi a-
pie 12 milijonų kareivių.
Tuos žmones reikia aprengi-
ti, duoti jiems patalpas ir
maistą. Tam išleidžiama
milijonai dolerių kasdieną.

Bet tai nėra viskas. Savo
kareivius Amerika turi pri-
statyti į užsienius — Euro-
pą, Aziją, Afriką ir Austr-
liją. Tam reikia daugybės
laivų, bet ir tai nėra viskas.
Norint iš vienos vietos kel-
ti į kitą vietą diviziją ka-
reivių, reikia jiems parupin-
ti 356 pasażierinius vago-
nus, 82 bagažo vagonus ir
900 tavorinių vagonų.

Viena divizija turi 15,000
kareivių. O Amerika turi
milijonus kareivių ir visiems
reikalinga transportacija.

Įkinkė darban jūros vandenį

Pajurio sričių gyventojai
žino, kad jūros vanduo kas-
dieną pakyla ir nuslūgsta.
Bet ar visi žino, kaip tą
vandenį įkinkyti, kad jis at-
liktų naudingą darbą?

O tai jau daroma. Kai
kuriose pajurio srityse įren-
gi tam tikri tvenkiniai. Pa-
kilęs vanduo subėga į tven-
kinius, o kada jūra atslugs-
ta, jis leidžiamas atgal.
Vanduo leidžiamas per spe-
cialias turbinas, suka ratus
ir gamina elektros jėgą.

Neseniai pradėta galvoti
ir apie tai, kaip įkinkyti juo-
ros bangas, nors čia daug
sunkesnė užduotis.

Kada žmogus numiršta?

Visi esame matę mirštantį
ar numirusį žmogų, bet re-
tas žinome, kada žmogus y-
ra tikrai numiręs.

Tulas gal pasakys, kad ši
problema visai lengva: žmo-

gus miršta tada, kai jis iš-
leidžia "paskutinį kvapą."
Daktarai-specialistai štai ką
surado. Žmogus da nėra mi-
ręs, kada jis palauja kvė-
puoti. Pavyzdžiui, smegenys
miršta už dešimties minu-
čių po to, kada žmogus yra
mirus, akių nervai už 30
minučių, muskulai už 10 va-
landų, kraujas už 18 va-
landų, kaulai už trijų dienų,
o plaukai tik už 7 die-
nų!

Taigi, mūsų supratimas
apie "paskutinį kvapą" yra
labai klaidingas.

Penktukas su raide "P."

Philadelphijoje randasi fe-
deralės vyriausybės pinigų
kalvė. Ji yra išleidusi ne-
mažai penktukų su raide
"P." Šis penktukas padary-
tas iš naujo metalų jungi-
nio, todėl ir pažymėtas ta
raide, kad jo nesumaišyti su
senųjų penktukų metalu.

Bitės "grinorkos"

Kai kurie juokdariai sa-
ko, kad šių dienų amerikoi-
nai esą "grinoriai" — iš
Europos ir Afrikos atvyku-
sių žmonių ainiai. Tikrieji
amerikoniai esą indėnai, ku-
riuos baltieji išnaikino.

Bet retas žino, kad pa-
prastoji bitė, kurios medų
valgome, taipgi yra "gri-
norka." Ir ji atvežta iš Eu-
ropos ar Afrikos. Sakoma,
kad bites čia atvežė ispanai.

Dabartinėje Massachu-
setts valstijoje bites atsir-
do tarp 1638 ir 1640 metų.

Einant karo meto patvar-
kymais, mes turim keturių
rusių mėsas: AA rusį, A ru-
šį, B arba commercial ir C
arba utility grade. Mes gau-
nam tik pastarąją — pras-
čiausią.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Kručių Vėžys

Namni Bus Be Duman

—J. G-kas.

APIE VALGIUS.

NEVIRINTAS TOMELČIŲ "PIKELIS"

60 Kol krutinēj verda kraujas—
dienos mums nesuskaitytos!
Musu žaizdos kas kart naujos,
Musu dainos kas kart kitos...

(Aug.). Kitošē vaistojos
pasibaigē 21 birželio.

“Keleivio” Knygų Katalogas

1

KUNIGU CELIBATAS.

**"Keleivis," 636 Broadway
South Boston, Mass.**

Pekla

**Kelcevis, 636 Broadway
South Boston, Mass.**

TRAGEDIJA JUROJE

Iš jurininko atsiminimų

Tai buvo 1942 metų lapkričio 14 ir 15 dienomis. Jų negali užmiršti ir tur but neužmiršti, kol gyvas busiu.

Atsimenu, pūlę smarkus lietus; mes turėjome kautis su japonais. Į musų laivą pataikė priešų šoviny, kuris sužalavo didelį laivą ir pradžioje daug mano draugų. Rodos, tik dabar su jais kalbėjau, kartu dirbome, ir štai — jų nebėra. Liko tik sumaigyti lavonai ir kraujas, nei vieno negalima pažinti!

Nesuprantu, kodėl ir kaip aš išlikau gyvas.

Mūsų laivą, turbūt, išgelbėjo tas lietus, kuris ir dabar lyg iš viedro ant mus krinta. Taip, lietus davė galimybės pabėgti, nors dabar jis labai nemalonus ir, pasakysiu, visai nereikalingas.

Galit suprasti, kad esame atogrąžų juostoje. Nors lietus pila, bet labai šilta, o čia turim 40 lavonų. Juos reikia tuoj palaidoti; laidoti ne taip, kaip daroma gimtajam krašte. Jurininko kapai yra platusis vandenynas. Vyniojam į audinį ir leidžiam į vandenį. O ką daugiau veikti? Čia labai šilta ir mūsų laivas neturi balzamuojamos medžiagos... O jei ir turėtų, ar ji gražintų gyvastį tiems, kurie žuvo kovoj su priešu?

Istaitymai ir laivyno tradicijos reikalauja, kad užmūstasis būtų atpažintas ir jo turtais sugrąžintais tėvams ar giminiams, įteisintiems žuvusio palikimą gauti. Tai logiška ir žmoniška. Juk tie vyrai, kurie žuvo kovoj su priešu, nėra kriminalistai. Jie paaukojo paskutinį savo turta, gyvastį, ir jų atmintis reikia pagerbti; reikia ir artimuosius paformuoti.

Mės jau vedame atpažinimo darbą — sunkiausiai liudniausį darbą, kokį kada nors esu dirbęs. Kruvos lavonų ir kraujas — supraskite, žmogaus draugo kraujas! Ir nebėgi jį pažinti. Tik iš metalinės plokštelės, iš drapanose įdarytų raižčių ir numerių sužinau, kad jisai buvo tavo geriausias draugas. Buvo toks pat jaunas, gražus, kaip ir tu, o dabar — dabar baisu matyti ir liudna atsiminti...

Atpažinimo žuvusiųjų lieidome į vandenį. Leidome po vieną ir kiekvienam laivyno kapelionas pasakė trumpą maldelę. Darykit ką norit, bet aš nei vieno žodžio neatsimenu, nors visus gražiausiai girdėjau ir rodos, dabar girdžiu. Visą mano esybę kažkaip buvo suparalyžavę neseniai eję musiai ir jų išdavys — žu-

vusiųjų lavonai. Mes darėm viską, kas reikėjo, bet darėme kaip automatai, nieko aplink save neįsąjaučdami ir nepaisydami.

Vieno žuvusiųjų kišeniųje radau sumažintą Senojo Testamento kopiją, gražiai apdarytą. Pirmojo puslapio viršuje buvo užrašyta: "Nuo Mamytės ir Tėvelio." Nuo jos viršelis buvo sužalotas šovinio skeveldros. Parodžiau kapelionui ir jis tarė: "Ne, to negalima siusti. Tėvams jis primins musį ir jų atmintį sudrums. Prašysiu jų leidimo pasiimti kaip suvenyrą..."

Ar jis prašė leidimo, nežinau, bet jis sakė tiesą. Tiesą sužaloti ir kruvini viršeliai būtų skaudinę motinos širdį. Jai buvo geriau jų nematyt.

Tą naktį mes palaidojome 37 žuvusiųjų, liko tik septyni, bet ilgai dirbti jau nepajėgėm. Duko pašėlusiu audra ir lietus. Mūsų nuovargę įvertino vyresnieji ir liepė eit poilsio.

Neatsimenu, kaip nuėjau nuo džio ir kaip atsiguliau. Bet rytmetį mane prikėlė ir pasakė naujieną: bangos nuplovė užmūstųjų lavonus. "Tai negalimas daiktas," tariau pats sau ir greitai išbėgau ant džio. Ten radau kitus savo draugus, kurie nuosėsi palaidoti likusiuosius; jie buvo toje pat vietoje, kur juos palikome. O man sakytą naujiena buvo nenuspėjama. Tik dailis jurininkas buvo skirti laidojimui žuvusiųjų, o kiti buvo kaptutė, ir nieko nežinojo. Rytmetį jie pamatė, kad didžiulia žuvusiųjų buvo nuplauti į jūrą.

Už kelių dienų mūsų laivas pasiekė vieną Ramiojo vandenyno prieplauką — mums poilsio vietą, o laivui pataisymo stotį. Bet kažin kodėl mes jautėmės nepatogūs ir negalvojome apie atostogas. Vis dėlto keli buvome paleisti atostogoms, ir tarpe ir mano draugas X. Kada jis atsisveikino su manim, išrodė stiprus ir ryžtingas vyras. Bet už 10 dienų, kada sugrįžo, pasitiko dvasinį ligonį — nerikau dvasinį ligonį — nerikau dvasinį ligonį. Niekto nelaukiant jis buvo pasiūstas į ligoninę, pataisytis sveikata. Daugiau jo nemaciau ir nežinau, ar jis pasveiko. Mano nuiautimas tačiau sakyt, kad jis vargu ar galėjo pasveikti. Sudužo-sukiūžo jo nervai, gal visai sunki liudna gyvenimą jis liks sunkenybe visuomenėje ir pats sau. Man vis džiugu, jei sužinosiu, mušiai ir jų išdavys — žu-

Laivui sugrįžus į prieplauką, einant išgyvenusių papročių, žuvusiųjų atminčiai buvo ruoštos militinės ceremonijos. Ant laivo džio susirinko visi igulos žmonės, 1,800 vyrų. Pasigirdo giesmė, "Nearer My God to Thee," ir laivo viršininkų kalbos. Mums tai buvo paprastas rutinos dalykas, bet šį kartą visko išklausemė stebėtinu susikauptumu. Kalbų protarpiais buvimu galbūt girdėt ir uodą skrendant — tokia tyla viešpatavo! Tik dabar suprantu, kodėl taip buvo: mūsų nervai buvo suakmenėję. Jei visi butume buvę paleisti į ramų provincijos užkampį, kaip gryžės mano draugas, daugelis gal butume gryžę su iškrikusiais nervais... Kai kada disciplina, visų bendroji nuotaika, yra geriausias gydytojas. Palengvina ir nejuociomis žmogus atgauną pats save. Tik pergyventi momentai kažkaip ir kažkodėl lieka tavyje. Juos gyvai atsimeni ir nuliusti, bet neprarandi pats save.

Da ir šiandien atsimenu vieną tokį momentą. Tai buvo pagerbiant žuvusiųjų. Kalbėjo mūsų laivo kapitonas; jis kalbėjo trumpai, gyvė žuvusius ir neužmiršo, kurie da gyvi. Kalbėjo susijaudinęs ir — staiga iškelė sugniaužtas kumštis! Iškelė, palaikė ir tarė: "Sakau jums giliausiu savo įsitikinimu ir visu galimu griežtumu — kol gyvas buvsiu, visą savo gyvenimą kovosiu tuos japonus!"

Daugiau pasakyt jis negalėjo, ir supratu kodėl: mūsų kapitonas pats to nenorėdamas, davė valią savajausmams. Pats vėliau sakė, kad jo pastarieji žodžiai buvo tarti neapgalvotai. Karui pasibaigus gryšime prie civilių pareigū ir apie naujas kovas prieš japonus daugiau negalvosime.

Senai praėjo didžioji kova, esu ramus ir drauge su kitais vandenynų platybės matuoju. Bet kur tik būnu ir ką darau, man visuomet gyvai prisimena tos pergyventos ir neužmirštos valandos. Skirtumas yra vienas, kad šiandien jos nėra tokios šurpios. Gal kartą, o gal ir kelis vėl teks dalyvauti kovose — nežinau, ir nepaisau. Juk sakoma, kad žmogus prie visko pripranta. Kada kareivis-naujokas pirmą kartą stoja į mūšį, jis bijo visko, kartais ir savęs. Praeina dienos, savaitės, mėnesiai ir metai — tas pat kareivis jau kitas žmogus. Jūs gerai žinote posakį: "business as usual." Jis tas posakis tinka vidaus frontui, jis tinka ir karo frontui. Apsipratęs su savo dalia kareivis, kaip ir civilis žmogus, sutampa su savo likimu, ir jam viskas "as usual."

Tik kažin kodėl aš vis nepajėgiu užmiršti anos tragedijos juroje? Ar aš turėčiau manyti, kad ne visur ir ne viskam galima taikyti posakį "business as usual?"

Karas yra bausis "biznis" ir jį niekada nesupras tas, kuriam neteko karo sukuriuose pačiam būti. Jis gali žinot, kad užmūstų žmogų yra nusikalstamas darbas, žiaurus darbas. Jis gali manyti ir kitaip. Bet jis niekada nežinos to, kaip jaučiasi tas, kuris kovų sukuryje buvo ir pats kas akimirka galėjo but užmūstas. Šauni kirta, greta tavęs draugai krinta. Vieną įspūdį seka kitas, viena baistą sceną pavaduoja kita ir da baiesnė. Tavyje kovoja baimė, gailės ir šurpas. Bet pamazų jie kažkaip susilieja į vieną ir tavyje gimsta kitas žmogus — didelės pareigos žmogus. Tu gyvenai vien tam, kad kovoti

KINIETIS SVEIKINA AMERIKIETI

Kinijos kareivis sveikina Amerikos leitenantą Vernoną Schaeferį, kuris sugrįžo bombardavęs Japoniją. Iš kairės stovi to paties bombanėsio kanuolininkas.

Skamba, Kaip Be-protnamio Pasaka

"Saturday Evening Post" žurnalas neseniai įdėjo laivyno sekretoriaus James Forrelando straipsnį(užvardintą "Will We Choose Naval Suicide Again?" — kas reiškia, ar mes norėsime vėl sunaikinti save karo laivyną?

Autorius primena netolimą praeitį, kuria paprastai žmonės jau užmiršo. Jisai nurodo, kad republikonams valdant šalį, būtent Hardingo, Coolidge'o ir Hooverio laikais, Amerikos karo laivynas ištikrųjų buvo sunaikintas.

Stai ištrauka iš jo straipsnio: "Pirmajam Pasaulio Karui pasibaigus, mes turėjome puikų laivyną ant jurių; kiti karo laivai buvo dar statomi ir buvo numatoma įsigyti keliata parankių pabėdžių Pacifiko vandenysse.

"Bet 1922 metais mes sumanėm suaukti Jurių Nuginklavimo Konferenciją, kuri pasibaivė tokiomis sąlygomis, kad mes turėjome nuskandinti 25 mūsų laivyną, sustabdyt pradėtu laivų statybą ir priminti kitokių savo laivyno programos aprubežiavimus.

"Mes tuomet pridarėm tokių dalykų, kuriems šiandien stačiai nesinori tikėti. Mes sunaikinome arba nuskandinau 30 šarvuočių, jų tarpe 7 da nevėsi užbaigtus; sunaikinome 15 skraidančiųjų (kreiserių), 139 naikintuvus ir 52 submarinas.

"Tuli šiu laivų buvo visiškai nauji ir geriausios rūšies. Mūsų laivyno karininkai ir šiandien tebedusauja, atsiminė "Washingtoną", puikų kovos laivą, kurio jau 75 nuošimčiai buvo užbaigti. Bet, einant ta sutartimi,

ir laimėti, arba — pralaimėti ir žūti.

Ir aš šiandien gyvenu vien tam, kad kovoti ir laimėti. Jei pralaimėsiu, jei kiti mano draugai pralaimės, bus bloga man ir jums, kurie likote savo tėvynėje. Jei kareivis, patekęs į priešų rankas, yra belaisvis svertimoje šalyje, jūs busite belaisviai savoje šalyje.

Bet pasakykite man, kodėl, ta viską suprasdamas, aš dar negaliu užmiršti anos tragedijos juroje? Ar aš turėčiau manyti, kad nežiurint visko, žmogus nėra žveris? Ar tiesa, kad per kančias ir ašaras žmonės eina į geresnę, laimingesnę ateitį? Ir daugiau, ar tiesa, kad ne viskas yra "business as usual?"

Pasakykite, kurie žinote ir da norite sakyti!

Bcvardis.

Vietinės Žinios

Audra sunaikino 60,000,000 pėdų medžio

Massachusetts miškų komisinerius Kenney praneša, kad buvęs anadien uraganas Mass. valstijoje sunaikino apie 60,000,000 pėdų gero kietmedžio.

Audros metu daug medžių buvo išvartyta.

Bostonui stoka kiaušinių, daržovių ir vaisių

Užpėreitą savaitę Bostono krautuvės pristigo kiaušinių, taipgi kenuotų daržovių ir vaisių.

Da neseniai vyriausybės pareigūnai ir spauda ragino žmones pirkt kiaušinius, o dabar jų nėra! Kur jie dingę?

Europoje žuvę lietuviai kareiviai

Karo departamentas paskelbė naują užmūstų kareivių surašą. Iš Naujosios Anglijos žuvo 161 kareivis. Jų tarpe randam tris lietuviškas pavardes, būtent:

Vincas Aibickas iš Pittsfieldo.

Robertas Debradinis iš Jamaica Plain.

Stasys Salda iš Holyoke.

Visi trys žuvo "Europos karo teatre."

Gatvekarių tarnautojai gauna "back pay"

Karo Darbų Taryba jau išsprendė Bostono transportacijos darbininkų bylą. Darbininkai senai reikalavo padidinti algas. Jų reikalavimas buvo dalinai patenkintas, bet kilo ginčas dėl "back pay." Karo Darbų Taryba ir kompanija ir šį reikalavimą patenkino. Darbininkams bus išmokėta \$67,308 dolerių už pėreitus šešis mėnesius.

Smerkia federalės valdžios tarnautojus

Vienas federalės valdžios pareigūnas viešai išstojo prieš valdžios tarnautojus, dirbančius įvairiose raštinėse. Jisai pasakė, kad didžiuliam jų yra dideli nemokšos ir tinginiai.

Tas valdžios pareigūnas, John Overholt sako, kad tarnautojai neatlieka savo pareigų, kaip reikėtų atlikti; toks darbas, kokį jie atlieka, yra tik eikvojimas pinigų, kuriuos sudeda piliečiai.

Areštavo įtariamą paleistuvį

Roxbury policija areštavo 30 metų vyrą, amatu duobkasi. Nedorais sumetimais jis viliodavęs jaunas mergaites. Policija mano, kad jis galėjo but tas pat asmuo, kuris užpuolė dorchesteriečių McGrath dukrelę.

Mirė South Bostono ir apylinkės lietuviai

Rugsėjo 19 d. mirė senas South Bostono lietuvis Gabrielius Benilius, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Rugsėjo 21 d. mirė Povilas Ziedelis iš Roslindale.

Rugsėjo 20 d. mirė Leonas Jurygis, 56 metų amž.

Rugsėjo 18 d. mirė Julius Maciulis.

Rugsėjo 19 d. mirė Antanas Kazirskas, 68 metų amžiaus.

Jugoslavų Bendras Selpiemo Komitetas šią savaitę renka Bostone drapanas Jugoslavijos žmonėms.

Majoras Tobin paskyrė adv. Flanaganą iš Roxbury miesto išdininku, kuris gaus na per metus \$9,500 algos.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko. Jisai pasakojimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadarinti klaidų. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausyti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Stai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ką reikia matyti ir iš kur ji pareina? Kaip atsirado ir kuo ji būkta? Ką reikia "pirmosios nakties" taisyklė, kuri seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai? Ką reikia šiluminis žiedas? Bėta jaunosios slėbės? Jaunosios šydės? Ryžių barstymas jauniems ant galvų? "Medaus Mėnuo"? Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš išeitį į pasaulį kad nepadariti klaidų? Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti? Kas reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tai atvirai pasako "Teisingas Patarėjas". Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" da patiekia įdomių informacijų. Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Is kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Is kur daug daug kitų įdomių dalykų. "Teisingo Patarėjo" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Welso "Pasaulio Istorija", Jordano "Evolucijos Pagrindai", McCabe'o "Civilizacijos Evoluacija", Boelsche's "Žmogaus Evoluacija", D-ro Gates "Sexual Truths", ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

SIELOS BALSAS

GRAZIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų. 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKS DYNS JUS LAISVYAS NUO DARBO VALANDAS. KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS: TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA. Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turintis papuoštą savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugė. Pinigus geriausia gaut "Money Order." Popierinius galima siusti tiesiog paprastu konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškiti prilypti už 3 centus marke.

"KELEIVIS"

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

BALF MITINGAS PULKIAI PAVYKO

Prisirašė apie 200 naujų narių

Pereitą nedėdienį South Bostono Municipaliniuose Rumuose įvyko masinis mitingas Lietuvos šelpimo reikalams nušviesti. Didžioji salė prisirinko pilna publikos ir nemaža žmonių buvo galerijoje.

Mitingą atidarė adv. Juozas Cunys ir, paaiškinęs tikslą, pakvietė Dr. Jakmauh programai vesti.

Reikia pasakyti, kad mitingo programa buvo sukurta labai sumaningai ir turėjo labai gražių dalykų. Visų pirma, jaunų gabijiečių choras, mokytojų Paurai vadovaujant, sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus. Paskui prasidėjo kalbų laikas. Kalbėjo Lietuvos garbės konsulas adv. Shalna, "Keleivio" redaktorius Michelonas ir kun. Bružys iš Hartfordo. Ponia Namaksienė paaiškino, kaip moterys organizuojasi drabužių rinkimo vajui.

Tarų kalbų buvo muzikos, dainų ir šokių. Ponia Ivašienės sumokyta jaunuolių grupė labai gražiai pašoko keliatą liudies šokių. Šokikai buvo apsirengę liaudiškais kostiumais. Gabijiečių choras gražiai padainavo. Nors chorui stingo vyrų balsų, bet už tai jis turi gražius balsus gražių merginų. Kaip jauni musų šokikai, taip ir dainininkai darė labai malonų įspūdį.

Publika labai domėjosi ir kalbėtojų kalbomis; ypač didelį entuziazmą išaukė pranešimas, kad Prezidento Rooseveltto globojamas National War Fund yra priza-dėjęs musikiui Bendram Lietuvai Šelpi Komitetui pusę milijono dolerių šelpimo tikslams, ir kad vien tik trijų mėnesių laikotarpiui mes gauname \$135,000.

Buvo paaiškinta, kad šitų pinigų paskirstymas yra valdžios prižiūrimas ir kontroliuojamas. Pinigai skiriamai ne tikai Lietuvai gyvenantiems lietuviams, bet ir tiems, kurie bėgdami nuo karo ir okupantų teroro atsidūrę svetimose kraštuose.

Dabar Bendras Amerikos Lietuvių Fondas ruošiasi drabužių rinkimo vajui. Šitas vajas irgi bus vedamas su valdžios žinia ir jai padedant. Rinkėjų komitetams bus duoti tam tikri Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Komiteto leidimai ir kiekvienas leidimas turės numerį.

Tiktai šito komiteto surinktos drapanos bus pristatytos Lietuvon ir išdalintos jos žmonėms. Taigi, kas turi atliekamų drapanų, tegul palaiko jas iki prasidės drapanų rinkimo vajas ir bus paskelbtos pristatymo vietos.

Susirinkusieji žmonės šitais dalykais buvo taip susidomėję, kad prie bostoniško BOLF skyriaus prisirašė apie 200 naujų narių. Bostono skyrius yra Nr. 17.

Prakalbos pasibaigus, publika buvo pakviesta į Strand Salę, kur buvo moterų surengtas "šurum-burum." Vakaras užsibaigė gražioj nuotakoj. Visi džiaugėsi, kad įsikūrė tokia galinga organizacija, kaip Bendras Amerikos Lietuvių Šelpimo Komitetas, kuris turi tokia didelę Washingtono valdžios paramą.

Tai vis Amerikos Lietuvių Tarybos nuopelnas

SUSIDARĖ MOTERŲ BALF KOMITETAS DRAPANAS RINKTI

Pereitą penktadienio vakarą Bostono ir apylinkės pažangios moterys susirinko Lietuvių Svetainėj pasitarti kaip geriau ir sekingiau ruošti ateinančiai drabužių rinkimui nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Susirinko gan gražus būrelis moterų, kurios nesigaili pašvęsti kelias valandas laiko pagirtinam labdarybės darbui.

Susirinkimą atidarė Dr. Jakimavičius (Jakmauh), Bostono BOLF skyriaus pirmininkas. Paaiškinęs svarbą ir būtiną reikala šelpi nelaimingus musų brolius ir sesutes, tolesnį susirinkimo vedimą daktaras pavedė p. Namaksienei. Ponia O. Ivasienė užėmė raštininkės vietą. Po kelių trumpų kalbėlių moterys nutarė sudaryti prie BOLF komiteto ir pradėti ruošti drabužiams rinkti vajui.

Komiteto valdybą išrinkta: garbės pirm. adv. S. Sahnienė, pirm. p. K. Namaksienė; vice-pirm. p. Jakmauh (Dr. Jakimavičiaus žmona), Stasiulienė, Tumavičienė, Stravinskienė, Gailiūnienė ir p-lė Kie-lutė. Raštininkė p. O. Ivašienė ir Birutė Bagočienė. Finansų raštin. p-nia A. Mockienė; izdininke p-nia M. Strazdienė ir spaudos korespondente M. Michelsonienė.

Veikiančioji komisija, kuri valdybai pagelbės, susideda iš pp. P. Svilienės, Bratėnienės, Benzavičienės, Gudukienės, Mozuraitienės, Gaidienės, Pranaitienės, Sankienės, Eidukienės, Mikalionių, Zardeckienės, A. Savickienės, Sekienės, I. vanauskienės, Balciūnienės, Smiglienės, Pateckienės, Kropienės, Apšiegienės, Zokienės, Stasiulienės, S. O'Halleran, A. Svedienės, A. Jocienės, Meškauskienės, Baliukonienės, O. Venienės, Krasauskienės ir p-lės Miliauskaitės.

Paskirta komisija sujieškoti vietą surinktų drabužių sandėliui. Tokių sandėlių norima turėti skirtingose

miesto dalyse, kad būtų parankiau drabužius priduoti. Kaip tik sandėliai bus užtikrinti, jie tuoj bus viešai paskelbti. Tuo tarpu gi prasime visų, kurie turi atliekamų kokių nors drabužių vyrams, moterims ar vaikams, surinkti juos, kiek galima išvalyti, surišti ir turėti gatavus rinkliavai. Guzikų ir kitų sagučių neš-piaukite, nes jų Lietuvoje dabar nėra. Kur truksta gu-ziko, įsiukite, kad ir kitoki, bile tik būtų kuo užsisęgti. Pageidaujama, kad moterų, kurios turi liuso laiko, aukojamus drabužius išvalytų ir kiek galima pataisytų, išsirusius susiutų. Perdaug nudevėtų drabužių prašoma neduoti. Aukoti reikia tik tą, iš ko gavusiem bus naudos. Blanketai, paklodės ir paduškų apvalkai, taip pat labai reikalingi. Visus dėvėjus reikia gerai porom surišti, kad neatsiklūtų kelionė.

Taigi, kas turi tokių daiktų, kuriuos norėtų paaukoti savo broliams ir sesutėms Lietuvoje, tegul juos sutvarko ir suriša, kad būtų jau gatavi rinkėjams perduoti. BOLF moterų komitetas nuoširdžiai prašo visų savo tėvynę mylinčių, lietuvių, kad jie ir tarpe svetimataičių pasidarytų. Paprašyti "bundles for Lithuania" nemakšienė; vice-pirm. p. Jakmauh (Dr. Jakimavičiaus žmona), Stasiulienė, Tumavičienė, Stravinskienė, Gailiūnienė ir p-lė Kie-lutė. Raštininkė p. O. Ivašienė ir Birutė Bagočienė. Finansų raštin. p-nia A. Mockienė; izdininke p-nia M. Strazdienė ir spaudos korespondente M. Michelsonienė.

Komiteto spaudos koresp. M. Michelsonienė.

Stepono Dariaus postas lieka senojioje vietoje

Pereitoje laidoje minėjome, kad Bostono policijos komisierius Sullivan iš-kėlė bylą prieš Stepono Dariaus legionierių postą ir kad mokyklų taryba nori atimti svetainę iš musų legijonierių.

Dabar galima pranešti, kad toji byla likviduota. Išaiškinta, kad dėl postui dar-rvų kaltinimų yra kaltas tik vienas asmuo. Jis pašalin-tas ir postas lieka toje pat vietoje. —Rep.

Sužeidė worcesterietį Paradij

Worcesterio gyventojai Paradijiai gavo liudną ži-nia. Karo departamentas jiems pranešė, kad "Euro-zeistas jų sunus N. Paradij.

CAMBRIDGE KURIASI BALF SKYRIUS

Šiuo tikslu yra šaukiamas susirinkimas spalį 15 d.

Cambridge'aus Lietuvių Piliečių Kluobas savo susirinkime rugsėjo 24 d. nutarė imtis iniciatyvos BALF skyriui įsteigti ir įgalioja valdybą kreiptis tuo tikslu į kitas draugijas bei kuopas, kad jos paskirtų savo atstovus ir prisijustų į susirinkimą, kuris įvyks spalį 15 d. Piliečių Kluobo svetainėje, 823 Main St., 3 valandą po pietų.

Kluobo komitetas jau tu-rėjo šiuo reikalu posėdį ir nutarė išsiuntinėti draugi-joms laiškus. Pageidaujama todėl, kad visos draugijos atsiųstų savo atstovus ir kad musų kolonijoj įsikurtų Bendrojo Amerikos Lietu-vių Šelpimo Fondo skyrius. Musų broliai Lietuvoje kenčia didelį vargą ir laukia pagalbos iš Amerikos, todėl ištieskim jiems savo ranką, padėkime kuo galėdami.

Mūsų biznierių ir profesio-nalų taip pat yra kviecia-mi atsilankyti į šitą susirinkimą ir prisidėti prie vie-ningo labdarybės darbo.

Kluobo Komitetas.

Nuo Redakcijos: Bendras Amerikos Lietuvių Fondas turi valdžios užgirtus istatus, kurie nustato ir skyriaus tvarką. Suglaudus, ji tokia: Skyriui sudaryti reikia ne mažiau 7 narių. Nariai gali būti dvejoji: akty-vūs ir reprezentaciniai. Akty-vūs narys yra tas, kuris priklauso kaip atskiras asmuo, neatstovaudamas jo-kios organizacijos. Jis iš-rašydamas užsimoka \$2 duoklę visiems metams. Gi reprezentacinis narys yra tas, kuris atstovauja kokią draugiją, kluobą ar kuopą. Jo metinė duoklė yra \$5. Draugijos gali skirti ir dau-giau atstovų: po 1 nuo ko-žnų 25 savo narių. Kiekvie-nas draugijos atstovas mo-ka po \$5 metams. Šitų pini-

gų skyrius negali savo rei-kalams naudoti; kiekvienas centas turi but nusiųstas BALF centro sekretoriui neveliau 30 dienų.

Siųskite kalėdines dovanas tuojau

Bostono paštas da kartą ragina vietos gyventojus, kad jie skubintys siųsti ka-lėdines dovanas kareiviams užjuriuose. Paskutinis lai-kas dovanoms išsiųsti yra spalio 15 diena. Bet neda-rys klaidos tie, kurie savo dovanas išsiųs anksčiau. Paskutinę dieną priduoti siuntiniai sunku suskirstyti ir laiku pristatyti į vietą.

Po spalio 15 d. siuntiniai kad ir bus priimami, bet nebus užtikrinimo, kad jie laiku pasieks adresatą.

Draudžia taisyti namus

War Production Board uždraudė advokatui Hig-ginsui pertaisyti savo gyve-namąjį namą į apartamentus. Namų pertaishymas kainuotų \$50,000, taigi reikėtų daug medžiagos, kain medžias, plumbingas, apšildymo apa-ratai, elektros laidai, viny-s, spygnos ir t.t. Šita medžiaga dabar reikalinga karo pa-stangoms ir jos negalima eikvoti senų namų taisy-mui.

Miestas pasipelnė iš prietarų

Miesto rinkimų valdyba nusunte vienai moteriškei \$13 sumai čekį už darbą. Dabar ji sugrazino miestui 5 centus, paaiškindama, jog "13-tas numeris reiškia ne-laimę", todėl ji nenorinti 13 dolerių priimti. Geriau-sia esą paimti \$12.95. Mies-to vaidininkai juokiasi, kad moteriškes prietariai atnešę miesto iždinei 5 centus.

Brightono gyventojas Krantzmanas išėjo iš namų ir užmiršo raktą duryse. Va-gys pavogė \$800 vertės jo daiktų.

\$20,195 už langų nuvalymą

Bostonas turi 260 pra-džios mokyklų ir jų užlai-kymas piliečiams nepigiai atsieina. Mokyklų prižiūre-tojas Sullivan paaiškino, kad vien tik langų nuvaly-mas per metus kainuosiąs \$20,195. Tas darbas paves-tas trims kontraktoriams.

Mirė lipdamas į kalną

Arlingtone buvo rastas prie savo namų durų nebe-gyvas John Dedakian, 64 metų amžiaus vyras. Deda-kian nuvargė lipdamas aukštyn (jo namas ant kal-nelio) ir dėl to gavo širdies smugį.

Jieško mechanikų Utah aerodromams

Federalis civilinės tarny-bos ofisas Bostone jieško patyruusių mechanikų, kurie sutiktų vykti į Utah valsti-ją ir dirbti aerodromuose. Vyriausybė apmoka kelio-nės išlaidas.

Elektros tiekimas Bostone atstatytas greitai

Kai rugsėjo 14 rytą buvo pranešta, kad Naujos Anglijos link ateina iš pietų uraganas, Boston Edison Company tuojau pasaukė į darbą savo nepaprastą organizaciją. Todėl ji buvo jau pilnai pasiruošus, kai ura-ganas užė viršum Bostono.

Per didžiausį audros siuntimą Kompanijos emergency darbi-

ninkai palaikė elektros tiekimą ligoninėms, institucijoms ir ki-tiems visuomenės centrums. Bostono Edison nuosava trum-pų bangų radijos stotis nuola-tos palaikė susisiekimą su sa-vo 22 judomais vienetais lauke, duodama jiems nurodymų.

Penktadienio rytą 75 Boston Edison inžinieriai jau pradėjo apžiūrinėti kiek nuostolių aud-ra pridarė Kompanijos laidams. Tuo tarpu laidų taisytojai dar-bavosi, kad sutaisyti elektros laidus bizonio įstaigoms ir rezidencijoms.

Nedėdienio vakarą, 17 rug-sėjo, Boston Edison Company paskelbė, kad darbas jau už-baigtas ir elektros tiekimas vi-siems atstatytas.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korpora-cijos programa ateinanči nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Muzika.
2. Dainininkai Albina Bu-cevičienė ir Viktoras Wai-taitis, Jr., iš So. Bostono.
3. Pasaka apie Magdute.

Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Sta-tion, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

Gražus Kambarys Vyrui

Norečiau parendavoti gražų, apšildytą kambarį vienam arba dviem vyram. Netoli busų ir karų. Kreipkitės pas šeiminin-kę ant pirmo floro. 614 E. 7-th St., So. Boston, Mass. (41)

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims Yra

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko ge-riusią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiš-kai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

REIKALINGA

Reikalinga ofise dirbti mergina. Darbas pastovus, atlyginimas geras. Atsisaukti: A. J. KUPSTIS

332 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 23624 Gyv. 3118

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12

nuo 2 iki 6

Seredom 9 iki 12

ir susitarus

AKIŲ DAKTARAS

Ištaiso defektuotas akis ir tinka mu laiku sugrąžinti žvilgsnį. Išg-saminuoja ir priekiria akinius

114 Summer Street,

LAWRENCE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.

Specializuoja Vyrų ir moterų na-silpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų Hgas

Kraujo ir Odos Ligas.

Valandos: nuo 10 iki 12 dienų

nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare

180 HUNTINGTON AVE.,

BOSTON, MASS.

Tel. Commonwealth 4570.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

278 HARVARD STREET

kamp. Iman st. art. Central skv.

CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-TYTOJAL (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į to-limas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama.

328 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. South Boston 4618

AR JUS TEBESAT PRILIPE PRIE SENOVĖS MORGICIŲ?

Ar senoviški morgiciai neduoda jum pakilti?

Nėra reikalo mokėti didelius nuosim-čius ir vargti su nepasibaigiančiais morgiciiais, kuomet jūs galite sufinansuoti namą pigiai per Mutual Savings Banką.

Atmokejimai gali būti pritaikyti prie jusų reikalų, ir jusų namas gali but iš-mokėtas per kelis metus.

Kodėl neužėiti į Mutual Savings Banką ir nepasikalbėti apie tai su ban-ko atstovu?

Morgiciaus pinigai laukia jusų.

SEE YOUR

Mutual Savings Bank

Back the Attack — buy more Bonds than before

CASPER'S Beauty Salone

yra

Didelis Pasirinkimas

dėl

Permanent Wave

ir

Plaukų Spalvų

Puošniname CASPER'S Grožio Salone yra įrengtas tam tikras Booth plaukams dažyti. Spalvos taip suliejamos, kad tik Tamsta ir Tamstos hairdresserė teiznos, kur natūralę plaukų spalva baigias ir kur dažų spalva prasideda...\$3.

PERMANENT WAVES \$5 iki \$25

Casper's Beauty Salon

738 E. Broadway,

South Boston

Atdaras Ketvirtadienį Vakaraus

su ir be Appointmentų